

NEPRIKLAUSOMA LIE TU VA

The oldest and biggest Lithuanian
newspaper in Canada.

Le plus gros et plus vieux jour-
nal Lituanien au Canada.

Seniausias tautinės demokratinės
minties savaitraštis Kanadoje.

NR. 26/1051/ * LIETUVIŠKŲJŲ MOKYKLŲ METAI, 1967,

BIRŽELIS-JUN-JUNE 28.

* XXVI METAI *

LITUANIE INDEPENDANTE

* INDEPENDENT LITHUANIA *

Postage paid at Lachine, P.Q.

Didžiosios Britanijos karalienė Elzbieta birželio 29 dieną atvyksta į Kanadą. Lankysis Kanados sostinėje, Ottavoje, ir lankys Pasaulinę Tarptautinę parodą

LABAI SUNKIOS DERYBOS

Ivykiai Artimuosiuose Rytuose perpildė taurę, kuri jau buvo ir taip sklidina įvykiais, kuriais serga pasaulis nuo pat antrojo pasaulinio karo, ir bendroji padėtis diena po dienos darosi rimtesnė ir pavojingesnė.

Rusijos pareikalautoj ne paprastoji Jungtinių Tautų pilnaties sesija išryškino prarają, kuri yra tarp, anot Kosygin, tarp dviejų supervalstybių - Amerikos ir Rusijos. Amerika laikosi principo, kad visi klausimai būtų sprendžiami derybų ir susitarimo keliu, o Rusija derybų ir susitarimų nepripažįsta. Rusija griežtai laikosi diktato: taip turi būti, kaip ji reikalauja.

SSSR ir JAV
NUSISTATYMAI

Jungtinėse Tautose Rusijos ministeris pirmininkas Kosygin visų pirma apkaltino Jungtines Amerikos Valstybes agresija, nes, girdi, Amerikos agresija yra visų bėdų priežastis: jei ne Amerikos agresija Vietname, tai nebūtų ir Izraelio agresijos. Kad Rusija ginaklavo ir kurstė arabus, Kosygin, žinoma, to nemini.

JAV gi sako: Konfliktas Artimuosiuose Rytuose geriausiai bus išspręstas, jei gupachos susikivirčiusios šalys pačios susitars ir prieis prie taikos.

Kadangi Rusija susitarimą atmeta, o Izraelis atsisako klausyti pašalinių nutarimų, tai krizės klausim-

Įdomūs įvykiai Sovietų pavilijone

"Lietuvos dienos" Pasaulinėje parodoje Montrealyje pradėtos birželio 20 dieną vadinama Spaudos konferencija Sovietų Rusijos pavilijono teatre. Konferenciją vedė rusas, o scenoje sėdėjo išrinkti 10 delegacijos nariai, kurie atsakinėjo į publikos patiektus klausimus. Svarbesnieji klausimai buvo: Ar Lietuvoje buvo tautos atsiklaidimas, kokios santvarkos Lietuvos žmonės nori? Atsakyta: Buvo 1940 m., renkant seimą. (Mes gi žinome, kad renkant "liaudies seimą" nebuvo paskelbta jokia programa ir tikrai komunistų partija iš savo tarpo statė kandidatus, o rinkimai buvo klastojami, kas įrodyta daugeliu faktų ir liudininkų).

Paklausta: Kodėl iš Lietuvos neleidžiami žmonės, kad ir į šią parodą? Diržinskaitė atsakė: Iš Lietuvos visi gali laisvai išvažiuoti ir visi žmonės turi pakankamai pinigų tikietams nusipirkti. Bet

čia atsistojo dr. Giriūnėnė ir pasakė, kad ji daugiau kaip pusę metų rūpinasi, kad atvažiuotų sesuo pas ją paviešėti, bet paskutiniu metu sesuo gavo atsakymą: Išvykti neleidžiama. Dr. Giriūnėnė todėl prašė delegaciją, jeigu ji ką gali, kad sesuo būtų išleista paviešėti pas ją. Su tokiais prašymais pasirodė ir daugiau žmonių, kas aiškiai nuneigė Diržinskaitės teigimus.

Manitobos ūkininkas P. Liaukevičius paklausė: Iš Lietuvos mus apverčia visokia literatūra, - kodėl gi Lietuva jokios spaudos iš čia negalima pasiųsti? Atsakė: Yra visokios spaudos. Blogą įtaką darančios spaudos neišleidžiama.

Kodėl uždarnos bažnyčios ir iš jų daromi muziejai? Ar nepajėgu yra pasistatyti muziejam pastatų? Atsakė: Bažnyčių užtenka ir jose užtenka laisvų vietų...

Apie persikiojimus

as darosi neišsprendžiamas. KOSYGINO KALTINIMAI IR EBANO ATSAKYMAI Kosyginas akipilėšiklasiu būdu kaltino Izraelį ir pareikalavo: Izraelis tuojau turi atsitraukti į senas ribas; Izraelis turi būti pripažintas agresorium; Izraelis turi apmokėti visas arabams karo išlaidas. Kalbindamas Izraelį, Kosyginas palygino jį su naciais.

Izraelio užsienio reikalų ministras Eban atsakė: Izraelis santykius su arabais nustatys tiesioginėmis derybomis, be trečiųjų maišymosi. O kai dėl nacių, tai gi ne kas kitas, bet vieninteliai rusai su naciais sudarė slaptas sutartis ir kolaboravo.

KOSYGINAS AMERIKOJE JAV prezidento pakvietimas, Kosyginas nenoromis sutiko pasimatyti, bet susitikęs tarėsi apie 9 valandas. Pagrindiniais, karų, klausimais nesutarė, bet susitarė, kad jų pasitarimus tęs užsienio reikalų ministrai.

KOSYGINAS SPAUDOS KONFERENCIJOJE Jungtinėse Tautose Kosyginas spaudos atstovams pirma padarė pranešimą apie pasitarimus su Johnsonu, o po to atsakinėjo į žurnalistų klausimus. Į visus klausimus neatsakė. Pildžiausiai atsakė dėl antilietuviškos Rusijoje, o Alilujevą - Stalinaite pavadinimo morališka ligone. Ar ji gali nuvažiuoti Rusijon, ar jos vaikai gali būti išleisti pasimatyti su motina, neatsakė.

Iš Kosyginos atsakymų paaiškėjo, kad dabartinė politinė krizė neišspręsta ir jos galo dar nematyti. Kosyginui duoteji klausimai nieko nauja neišskėlė ir nieko nauja Maskvos nusistatyme neparodė. Viskas eina senu trafaretu. Jokių pasistūmėjimų demokratijos ir laisvės kryptim nėra nė pėdsakų, nors kai kurie politikai to laukė.

buvo atsakyta: Asmens kulto laikotarpis buvo kai kurių nukrypimų (atsakytas nerado tinkamo žodžio tam nukrypimui įvardinti), bet tai jau yra pasmerkta. O, be to, tai buvo daug mažiau bloga padaryta, kaip nacių. (Viena, kad viešai Lietuvoje tas ne tikrai nebuvo pasmerkta, bet net nepainformuoti žmonės. Žmonės apie tai sužinojo tikrai labai vėlai ir tai šalutiniu būdu, kada jau buvo pradėta kalbėti, kad "reikia laikytis lenininės linijos". Antra, kad kulto laikais rusai išžudė milijonus, gal 5 ar 6, žmonių. Trečia, kad bolševikai tą darė sudarę slaptas sutartis su naciais, nuo kurių daugiausia nukentėjo lietuviai).

Buvo klausimas: Kodėl Lietuva nuvykusiems neleidžiama aplankyti savo tėviškių? Atsakyta: Ir kitose valstybėse ne visur leidžiama lankytis.

Kiti klausimai buvo nereikšmingi. Tikrai vienas prof. Matulis atsakė, kad klausimą apie mokslo Lietuvoje, pakalbėjo be propagandos, konstatuodamas, kad Mokslo Akademija daug mokslo srityje yra nuveikusi, ypač puoselėdama lietuvių kalbą ir leisdamas didelę lietuvių kalbos žodyną, kurio jau išleista apie pusę-7 tomų. Visi kiti atsakinėjimai raudonavo, stenėjo, vyniojosi, kaip vijūnai ir nerado įtikinamų atsakymų. Įdomu buvo stebėti, kad už K. Kairio, deleg. vadovo, nugaros visą laiką sėdėjo kažkoks "patarėjas" ir jam visą laiką iš ausis kažką sufleravo.

MONTREALIO SPAUDOJ Oficialiosios "Lietuvos dienos" proga, birželio 23 d., didžiulioje Montrelio dienraščiuose buvo įdėtas laisvųjų lietuvių pasisakymas, kuris paaiškino, kad Lietuva yra Sovietų Rusijos okupuota; jos žmonės persekiojami ir išnaudojami; kad Lietuvos žmonėms neleidžiama laisvai pasisakyti ir pasirinkti demokratišką

reikšmingi. Tikrai vienas prof. Matulis atsakė, kad klausimą apie mokslo Lietuvoje, pakalbėjo be propagandos, konstatuodamas, kad Mokslo Akademija daug mokslo srityje yra nuveikusi, ypač puoselėdama lietuvių kalbą ir leisdamas didelę lietuvių kalbos žodyną, kurio jau išleista apie pusę-7 tomų. Visi kiti atsakinėjimai raudonavo, stenėjo, vyniojosi, kaip vijūnai ir nerado įtikinamų atsakymų. Įdomu buvo stebėti, kad už K. Kairio, deleg. vadovo, nugaros visą laiką sėdėjo kažkoks "patarėjas" ir jam visą laiką iš ausis kažką sufleravo.

MONTREALIO SPAUDOJ Oficialiosios "Lietuvos dienos" proga, birželio 23 d., didžiulioje Montrelio dienraščiuose buvo įdėtas laisvųjų lietuvių pasisakymas, kuris paaiškino, kad Lietuva yra Sovietų Rusijos okupuota; jos žmonės persekiojami ir išnaudojami; kad Lietuvos žmonėms neleidžiama laisvai pasisakyti ir pasirinkti demokratišką

reikšmingi. Tikrai vienas prof. Matulis atsakė, kad klausimą apie mokslo Lietuvoje, pakalbėjo be propagandos, konstatuodamas, kad Mokslo Akademija daug mokslo srityje yra nuveikusi, ypač puoselėdama lietuvių kalbą ir leisdamas didelę lietuvių kalbos žodyną, kurio jau išleista apie pusę-7 tomų. Visi kiti atsakinėjimai raudonavo, stenėjo, vyniojosi, kaip vijūnai ir nerado įtikinamų atsakymų. Įdomu buvo stebėti, kad už K. Kairio, deleg. vadovo, nugaros visą laiką sėdėjo kažkoks "patarėjas" ir jam visą laiką iš ausis kažką sufleravo.

MONTREALIO SPAUDOJ Oficialiosios "Lietuvos dienos" proga, birželio 23 d., didžiulioje Montrelio dienraščiuose buvo įdėtas laisvųjų lietuvių pasisakymas, kuris paaiškino, kad Lietuva yra Sovietų Rusijos okupuota; jos žmonės persekiojami ir išnaudojami; kad Lietuvos žmonėms neleidžiama laisvai pasisakyti ir pasirinkti demokratišką

"We know Israel is an aggressor because it's a small nation - like Finland, Latvia, Estonia and Lithuania." Montrealio "Staras" įsidėjo iš "Washington Post" karikatūrą su parašu: Izraelis yra agresorius, nes jis yra toks pat mažas kaip Suomija, Latvija, Estija ir Lietuva".

Lietuvių gyvenimo faktai

LKDS LAIŠKAI
GOLDBERGUI IR EBAN

Ryšium su Vidurinių Rytų krize, Sovietų Sąjungos reikalavimu Izraeliui pasitraukti iš užimtų Arabų kraštų ir Kremliaus Kosyginos atvykimu į specialią JT sesiją, LKDS Centro Komitetas pasiuntė Izraelio užs. reik. min. Abba Ebanui ir JAV ambasadoriui JT A. Goldbergui specialius laiškus, kviečiančius išnaudoti šią progą pavergtųjų tautų laisvinimui.

Laiškuose primenama, jog Sovietam reikalaujant Izraeliui pasitraukti iš užimtų teritorijų, yra gera proga Kremlui priminti, kad jis pirmiau išsikrausdytų iš visų okupuotų kraštų.

Tiek Abba Eban, tiek ambasadorius Goldbergas prašomi nepraleisti šios progos nekovojuos už visų tautų-pirmiausiai pavergtųjų teises.

būdu valdžios ir santvarkos.

Montrealio dienraščiai, anglų ir prancūzų kalbomis, gana plačiai aprašė spaudos konferenciją ir pridėjo savo komentarus. Nukelta į 2-rą psl.

LIETUVOS ATSTATYMO
60-ČIO KOMITETAS

Vykdam 1967 m. sausio 14-15 d. New Yorke įvykusios konferencijos nutarimus, sudarytas Lietuvos Valstybės Atstatymo Penkiasdešimtmečio Jungtinis Finansų Komitetas. (Angliškai komitetas bus vadinamas - United Lithuanian Finance Committee).

Komitete, kuris galės būti ir papildytas, dabar yra šeši nariai: Vliko pavidimu - prel. Jonas Balkūnas ir Petras Minkūnas; Lietuvos Laisvės Komiteto pavidimu - Antanas Reventas ir Vytautas Banelis; Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pavidimu - Domas Penikas ir Henrikas Miklas.

Komiteto prezidiumas: prel. J. Balkūnas pirmininkas. D. Penikas vice-pirmininkas ir P. Minkūnas išdininkas.

Sudarytas ir sausio mėn. konferencijoje numatytos Eltos Informacijų Tarybos branduolys. Šioje taryboje tuo tarpu irgi yra šeši nariai: Romas Kezys ir Antanas V. Sniečkus Vliko pavidimu, dr. Jonas Puzinas ir Vytautas Vaitiekūnas Lietuvos Laisvės Komiteto pavidimu. Gintautas Sabataitis, S. J., ir Emilija Čekienė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pavidimu.

Adresas susisiekti su finansų komitetu ar informacijų taryba - 29 West 57 St. - 10 Fl. New York, N. Y. 10019.

Čeklai bei perlaidos fin. komitetui rašytini United Lithuanian Finance Committee vardu. E

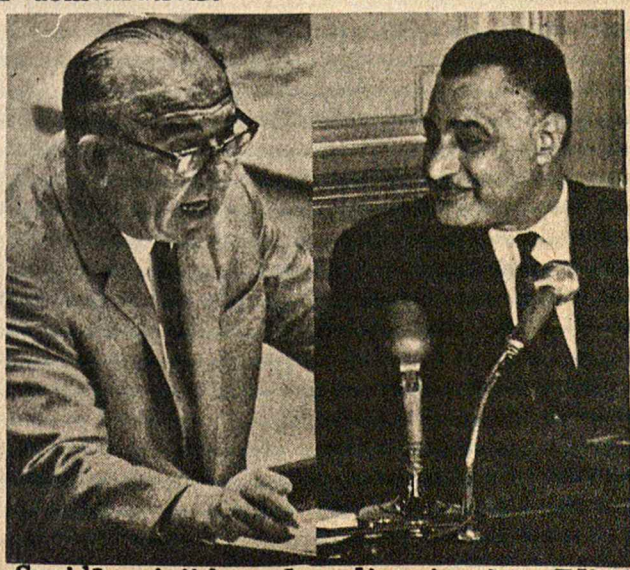
MŪSŲ VYTIS Nr. 2. Prenumeratoriai turėtų neužilgo jau gauti.

JAV sekretorius Rusk ir prezidentas Johnsonas, turį sunkias dienas ir daugelį rūpesčių.

SSSR ministeris pirmininkas Kosygin ir užsienio reikalų minister. Gromyko.

Susidūrę kare: Izraelio mln. pirm. Eškol ir Egipto prezidentas Abdel Nasser.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANT
INDEPENDENT LITHUANIAUž Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĘ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.Redaktorius Jonas Kardelis.
Administratorius Pranas Paukštaitis
DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal, Quebec, Canada.

Prenumerata metams:	Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$ 6.00	Canada \$ 6.00
Amerika ir P. Amerika... \$ 6.50	America & S. America \$ 6.50
Visur kitur \$ 7.00	Other Countries \$ 7.00
Atskiras numeris \$ 0.15	Single copy \$ 0.15

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba pasto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos.

LABAI PAVOJINGAS LAIKAS

Daugelis kas, remdamasis netolimos praeities duomenimis, manė, kad kalbos apie trečiąją pasaulinį karą nera rimtos kalbos, gal daugiau žaidimas savokomis.

Ne daugiau patikėjo ir Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus U Than'o įspėjimu, kad įvykiai Artimuose Rytuose veda į trečiąją pasaulinį karą.

Bet nepaprastoji Jungtinių Tautų pilnatos sesija ir ypač Sovietų Rusijos pirmininko Kosyginio pasikalbėjimas su Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentu Johnsonu išryškino faktus, kurie aiškiai rodo, kad žmonija tikrai stovi prieš trečiąją pasaulinį karą, jeigu neįvyks šalių nusistatymo pakeitimų.

Karo grėsmė todėl yra, kad Sovietų Rusija klausimus pastatė griežtai ultimatyviškai: būtina turi būti taip, kaip reikalauja Sovietų Rusija. O jos reikalavimai: būtina Amerika turi nutraukti karą Vietname ir būtina Izraelis turi atitraukti iš užimtųjų sričių, atlyginti padarytus nuostolius ir turi būti pripažintos aqre-rium bei pasmerktas.

Sovietų Rusija griežtai atmetu bet kokį susitarimą, kurį siūlo Amerika ir Vietname ir Izraelio su Arabais. Maskva susitarimo nepripažįsta ir kategoriškai reikalauja išlaikyti jos ultimatyvinius reikalavimus. Ir šiais klausimais Kosyginas su Johnsonu nesutarė ir nenariatino prie bet kokio susitarimo. Tat padėtis yra nepaprastai rimta. Ir rinta visiškai realiai. Tat, aktyvaizdo-je faktų, jeigu nepasikeis Sovietų Rusijos nusistatymas, trečia-sis pasaulinis karas yra pakibęs ant žmonijos jau dabar.

Atrodo, kad Rusija jam jau ruošiasi, nors ruošėsi visą laiką. Palaikydama Arabus ir vėidmainaudama kolonializmą, nes dabar didžiausia kolonialistinė valstybė yra kaip tik pati Rusija, ji bando suorganizuoti pasaulinę opciniją savo naudai. Kai kas, kaip nesupratinčios žuvelės, jau yra pagauti ant tos klastingos meškerės, kaip pav. Indijos premjere Indira Ghandi.

Šiuos faktus ypač išryškino Kosyginio pasikalbėjimas su žurnalistas Jungtinės Tautos. Kai žurnalistas Kosyginą paklausė, kaip yra, kad Jungtinės Tautos pasisake prieš Arabų ir Izraelio ginklavimą, o Rusija jau dabar veža Arabams ginklus, Kosyginas atsakė, kad tai yra Maskvos ir Arabų reikalas. „Taigi, Maskva karui ruošiasi atvirai.“

Karas būtų, žinoma, baisi nelaimė, bet fanatikai, kurie yra bolševikai-komunistai, tai gali nežinoti. Bent iki šiol jie nežū-ri. Tat Maskva trečią pasaulinį karą gali tikrai pakurti.

J. Kardelis.

IDOMŲS ĮVYKIAI SOVIETŲ RUSIJOS PAVILIJONE IR
MONTREALIO LIETUVIŲ VYTAUTO VARDŲ KLUBE
/Atkelta iš 1-o pusl./OFICIALIOSIOS "LIETUVOS DIENOS" ĮVYKIAI
/Birželio 23 d. /

Birželio 23 dieną buvo didžioji įtampos diena. Žmonės jau iš anksto teiravosi, kaip gauti įėjimą į dienos parengimą. Nors Montrealio spaudoje buvo paskelbta, kad tą dieną 7.30 vakaro bus Gala-Koncert (didysis koncertas) su laisvųjų įėjimu, bet pasirodė, kad į koncertą įėjimas tiksliai su pakvietimais, kurių besą apie 600, o norinčių patekti apie 2,000. Prasidėjo kova dėl įėjimo.

Tvarkdariai išsiuntinėjo bilietus daugiausia tiems, kurie pritaria Lietuvos okupacijai. Iš dipukų labai mažai kas gavo. Nenuostabu, kad daugelis negaudami įėjimo į koncertą jaudinosi ir ieškojo galimybių į koncertą patekti.

OFICIALIUSIS
MOMENTAS

Bet prieš koncertą įvyko oficialus "Lietuvos dienų" atidarymas, kurį vedė, žinoma, ne lietuviai, bet jų šeimininkai rusai. Priėmimų salėje oficialiai "dienas" atidarė pavilijono vyr. komisaras, žinoma, rusiškai, tiksliai jo kalba buvo ver-

čiama į anglų ir prancūzų, bet į lietuvių kalbą nebuvo verčiama. Tiksliai pačiame atidarymo gale lietuviškai trumpai pakalbėjo K. Kairys.

Pavilijono komisaras savo kalboje pažymėjo, kad Lietuvos bei lietuvių įnašas į Sov. Rusijos pavilijoną yra itin žymus ir svarbus. Ir tai buvo pasakyta teisingai.

Pasaulinės Tarptautinės parodos vyr. vadovas p. Dupuy pasitenkino trumpu savo žodyje mandagumo pareiškimu-sveikinimais ir gerais linkėjimais Lietuvai.

Reikia pasakyti, kad publika, kuri tame priėmime dalyvavo, nebuvo pakankamai mandagi-ūžė ir neklausė oficialiųjų kalbų, kaip tą daro ir savo parengimuose Klube.

Po vaišių visa publika

per užkulisines duris suėjo į koncertų salę. (Apie koncertą žiūr. 4 pusl.).

KOVA DĖL VIETOS

Kaip po koncerto išsiaiškinta, atsirado ryžtingos publikos, kuri sumetusi, jog įeiti į koncertą bus sunku, iš anksto užėmė vietas ir nutarė laukti

JURGIS BIELIŪNAS.

vienas iš V. L. S. B-nės steigėjų, stambiausias lietuvis prekybininkas Venezueloje, "Casa Europa" savininkas. Jo ranka niekuomet nesudrebė, esant rimtam reikalui paremti lietuviškos išlaikymo darbą, kaip materialiai, taip ir moraliai.

koncerto.

Kadangi tvarkytėjams tas neatatiko planui, tai jie pareikalavo pasilikusių po madų parodos salę apleisti. Bet jie atsakė: "Stare" buvo paskelbta, kad įėjimas laisvas, ir atsisakė išeiti. Tada tvarkdariai pasišaukė policiją, kuri bandė vykdyti tvarkdarių reikalavimą. Bet nesisekė. Tvarkdariai tada pakvietė visą policijos būrį su ambulanšu, kuriame buvo paruošta apie 50 vietų suimtiems vežti. Bet publika ramiai sėdėjo ir iš vietų nesijudino. Policija grąšino jėgą panaudoti. Žmonės atsakė: Mes nieko bloga nedarome, tvarkos neardome ir neardysime. Policija apsiraminė, tiksliai budėjo sargyboje. Policijai talkino vietiniai bolševikai, įkalbinėdami išeiti. Kai pamatė, kad visi žmonės laisvai kultūringai, koncertantus priima labai gražiai, jiems ploja, visiškai nusiramino ir pasitraukė iš salės. Visas koncertas praėjo gražiai, pakilioje nuotaikoje.

KONCERTAS UŽBAIGTAS LIETUVOS HIMNU

Bet kai buvo pranešta, kad koncertas pasibaigė, kaip ir kiekvienu tokiu atveju esti, buvo užgiedotas Lietuvos Himnas. Jį jau beveik įpusėję, susigriebė šeimininkai trukdyti, ir paleido garsiakalbius ir liaudies muzikantams įsakė kelti triukšmą. Tai buvo labai nekultūringas, be galvos likusių šeimininkų pasielgimas. Jeigu jie būtų buvę apdairūs, protingesni ir jautresni žmonių nuotaikoms, būtų ramiai išklause Himną ir būtų išnešę į sceną gėles, kurios buvo paruoštos artistams, ir koncertas būtų gražiai užbaigtas, ir visi būtų patenkinti.

Ne gi rusai tokie menki

koncerto.

Kadangi tvarkytėjams tas neatatiko planui, tai jie pareikalavo pasilikusių po madų parodos salę apleisti. Bet jie atsakė: "Stare" buvo paskelbta, kad įėjimas laisvas, ir atsisakė išeiti. Tada tvarkdariai pasišaukė policiją, kuri bandė vykdyti tvarkdarių reikalavimą. Bet nesisekė. Tvarkdariai tada pakvietė visą policijos būrį su ambulanšu, kuriame buvo paruošta apie 50 vietų suimtiems vežti. Bet publika ramiai sėdėjo ir iš vietų nesijudino. Policija grąšino jėgą panaudoti. Žmonės atsakė: Mes nieko bloga nedarome, tvarkos neardome ir neardysime. Policija apsiraminė, tiksliai budėjo sargyboje. Policijai talkino vietiniai bolševikai, įkalbinėdami išeiti. Kai pamatė, kad visi žmonės laisvai kultūringai, koncertantus priima labai gražiai, jiems ploja, visiškai nusiramino ir pasitraukė iš salės. Visas koncertas praėjo gražiai, pakilioje nuotaikoje.

KONCERTAS UŽBAIGTAS LIETUVOS HIMNU

Bet kai buvo pranešta, kad koncertas pasibaigė, kaip ir kiekvienu tokiu atveju esti, buvo užgiedotas Lietuvos Himnas. Jį jau beveik įpusėję, susigriebė šeimininkai trukdyti, ir paleido garsiakalbius ir liaudies muzikantams įsakė kelti triukšmą. Tai buvo labai nekultūringas, be galvos likusių šeimininkų pasielgimas. Jeigu jie būtų buvę apdairūs, protingesni ir jautresni žmonių nuotaikoms, būtų ramiai išklause Himną ir būtų išnešę į sceną gėles, kurios buvo paruoštos artistams, ir koncertas būtų gražiai užbaigtas, ir visi būtų patenkinti.

Ne gi rusai tokie menki

koncerto.

Kadangi tvarkytėjams tas neatatiko planui, tai jie pareikalavo pasilikusių po madų parodos salę apleisti. Bet jie atsakė: "Stare" buvo paskelbta, kad įėjimas laisvas, ir atsisakė išeiti. Tada tvarkdariai pasišaukė policiją, kuri bandė vykdyti tvarkdarių reikalavimą. Bet nesisekė. Tvarkdariai tada pakvietė visą policijos būrį su ambulanšu, kuriame buvo paruošta apie 50 vietų suimtiems vežti. Bet publika ramiai sėdėjo ir iš vietų nesijudino. Policija grąšino jėgą panaudoti. Žmonės atsakė: Mes nieko bloga nedarome, tvarkos neardome ir neardysime. Policija apsiraminė, tiksliai budėjo sargyboje. Policijai talkino vietiniai bolševikai, įkalbinėdami išeiti. Kai pamatė, kad visi žmonės laisvai kultūringai, koncertantus priima labai gražiai, jiems ploja, visiškai nusiramino ir pasitraukė iš salės. Visas koncertas praėjo gražiai, pakilioje nuotaikoje.

KONCERTAS UŽBAIGTAS LIETUVOS HIMNU

Bet kai buvo pranešta, kad koncertas pasibaigė, kaip ir kiekvienu tokiu atveju esti, buvo užgiedotas Lietuvos Himnas. Jį jau beveik įpusėję, susigriebė šeimininkai trukdyti, ir paleido garsiakalbius ir liaudies muzikantams įsakė kelti triukšmą. Tai buvo labai nekultūringas, be galvos likusių šeimininkų pasielgimas. Jeigu jie būtų buvę apdairūs, protingesni ir jautresni žmonių nuotaikoms, būtų ramiai išklause Himną ir būtų išnešę į sceną gėles, kurios buvo paruoštos artistams, ir koncertas būtų gražiai užbaigtas, ir visi būtų patenkinti.

KOVA DĖL VIETOS

Kaip po koncerto išsiaiškinta, atsirado ryžtingos publikos, kuri sumetusi, jog įeiti į koncertą bus sunku, iš anksto užėmė vietas ir nutarė laukti

Rusų poetas Vozniestenskij, kurio nenorėjo išleisti į Ameriką, bet vėliau, Kosyginui įsakius, išleido.

ir silpni, kad išsigando Lietuvos Himno? Ar nuo jo Maskva būtų kiurairi žemės prasmegusi? Ar gal milžiniškasis Sov. Sąjungos pavilijonas subyrės? Kogi buvo išsigąsta ir nekultūringai reaguota?

KONCERTAS VYTAUTO KLUBE

Klubas buvo perpildytas publika iki nepaprasto susikimšimo. Karštis nepakeliamas.

Nuostabiausia buvo, kad artistai po koncerto tuojau buvo išvesti ir išvežti. Su jais negalima buvo pasikalbėti. Bet negalima buvo pasikalbėti nei su žmonėmis, atvykusiais iš Lietuvos. Kai tiksliai sekliai pastebėdavo ką kalbantį su "nepageidaujamu", tuojau prisistatydavo "kviesliai" ir kviesdavokalbinaują neva kažkam su juo norint pasikalbėti. Bet pakviestasis paprastai pasilikdavo be to iškvietai. Tai buvo keistas vakaras.

DIALOGAS VYTAUTO KLUBE

Šeštadienį mad. "Literatūrinė draugija" Vytauto klubas suruošė koncertą-balių, kuriame dalyvavo ir visa delegacija iš Lietuvos.

Koncertas buvo gražus, kaip ir visi Lietuvos artistų koncertai, duoti Pasaulinėje parodoje.

Po koncerto buvo vakarienė, kurios metu įvyko dialogas. Iš esmės kalbėjo šv. Kazimiero parap. klebonas kun. dr. F. Juzevičius, bet jo pasisakymą niekas iš delegacijos neatsiliepė. Tuo dialogas ir pasibaigė.

Tuo dialogas ir pasibaigė.

When Madame Jehane Benoit finishes taping a Take 30 cooking show for CBC television, the studio lighting, props and camera crewmen flock around her to eat what she has prepared. Madame Benoit will be seen regularly on Take 30 throughout the summer.

BŪKIME SVEIKI

INKSTŲ CISTOS

Tai gėrybinio pobūdžio inkstų susirgimas, kai inkstuose vystosi daugelis (rečiau viena) cistų (polycistoze), pripildytų į klijus panašaus skysčio. Dažniausia susirgimo priežastis — įgimtas organizmo palinkimas. Kai kuriais atvejais cistas sukelia echinokokai šuniniai kaspinuočiai. Įgimtos inkstų cistos dažniausiai pasireiškia po 30 m. amžiaus, o kartais ir visai nepajutamos. Išaugusios didelės cistos gali spausti inkstus, kitus aplinkinius organus ir sukelti atitinkamus simptomus. Jos gali pakeisti inksto padėtį, perlenkti ar užspausti šlapimtakį ir trukdyti šlapimui nutekėti. Ilgą laiką didelės cistos spaudžiant inkstus, suplonėja ir sunyksta inkstų audinys ir susilpnėja inkstų funkcija. Cistoms supūliavus, pakyla temperatūra, krečia šaltis ir t. t.

Inkstų cistos paprastai gydamos chirurginiu būdu. Nu-stačius tikslią jų vietą, cistos turinį galima pašalinti švirkštu. Sergant inkstų cistomis ir pajutus inkstų funkcijos sutrikimo požymius, reikia prisilaikyti tokios dietos, kaip ir sergant lėtinio inkstų uždegimu. Iki minimumo turi būti sumažintas valgomosios druskos, apribotas skysčių ir baltymų kiekis. Negalima persišaldyti, reikia gydyti dantis, tonziles ir kitus galimus infekcijos židinius. Kiekvienam ligoniui patarimus duoda gydytojas.

PERTESO LIGA

Tai klubo sąnario susirgimas. Juo serga 4—16 m. amžiaus vaikai, dažniau berniukai.

Ligos priežastys nėra galutinai išaiškintos. Manoma, kad ji gali atsirasti, sumušus sąnarį vieną kartą arba daug kartų jį nežymiai užgaunant. Liga dažniau išsivysto, jeigu sąnarys iš prigimties yra išniręs. Svarbią reikšmę turi ir bendra vaiko ar jaunuolio organizmo būklė.

Liga vystosi sutrikus klubo sąnario galvutės arterinei mitybai. Dėl to ta kaulo dalis ir jo čiulpai apmiršta, palaipsniui pradeda silpnėti klubo sąnario funkcija, o vėliau sąnarys deformuojasi, koja sutrumpėja, ligonis pradeda šlubuoti, atsiranda skausmai pakenkto sąnario srityje.

Pasitaiko atveju, kai Perteso liga vystosi slapiai, be jokių simptomų. Dėl to ligoniai pavėluotai kreipiasi į gydytojus. Tik 15—20% atvejų liga vystosi ūmiai. Tada labai ryškūs būna sąnarių uždegimo požymiai, dėl kurių sunku nustatyti diagnozę. Bet dažniausiai pirmieji ligos požymiai yra nuovargio jausmas ilgai pavaikščiojus, skausmai klubo sąnario srityje, kurie gali persiduoti į kelį. Pailėsus tie simptomai greitai praeina ir negydomi.

Perteso liga gali progresuoti ir privesti iki negrįžtamo klubo sąnario pakitimų, vadinamosios deformuojančios osteoartrozės, dėl kurios nusilpsta šlaunies raumenys, iškrypst stuburas. Tačiau bendra ligonių būklė ilgai išlieka gera, temperatūra visą laiką būna normali. Liga trunka 2—6 metus ir vėliau pamažu apsimsta. Niekada neatsiranda fistulių ar supūliavimų pakenkto sąnario srityje. Perteso ligos vystymosi proceso sustabdymui negalima, bet, anksčiau pradėjus gydymą, galima apriboti klubo sąnario deformaciją.

Perteso ligą reikia anksti pradėti gydyti. Labai svarbu pakenkto sąnario ir galūnės ramybė. Dažnai jį dedamas į gipsinį tvarsli ir jame laikomas 5—6 mėn., paskui nešiojama ortopedinė avalynė. Be to, reikalingas ir bendras gydymas — pilnavertis vitaminingas maistas, pakenkto sąnario srityje švitinimas ultravioletiniais spinduliais, pakenktos galūnės raumenų masažas ir gydymojo fizikultūra.

Vėlyvoje Perteso ligos stadijoje kartais daromos pakenkto sąnario funkciją pagerinančios ortopedinės operacijos.

DRAMBLIALIGĖ

Dramblialigė nėra paveldimas susirgimas. Jis atsiranda, užkūstis stambiesiems limfiniams indams, kuriais nutekama visos galūnės limfa. Limfiniai indai gali užsikli, sergant venų uždegimu, pakartotinai persirgus rože ir dėl kitokių priežasčių. Tada jie išsitempia ir persipildo limfa, labai pagausėja ląstelių. Todėl kojos labai sustorėja. Nesveiką galūnę dengianti oda vietomis sudaro stambias raukšles, pleiskančia.

Dramblialigę gydoma konservatyviai ir chirurginiu būdu. Iš konservatyvių metodų rekomenduojama: sėdinti ar gulinti aukščiau pakelti koją, prieš vaikščiojant koją subintuoti arba nešioti specialias gumines kojines. Tačiau konservatyvus gydymas tegali tik šiek tiek palengvinti šį susirgimą. Geresnius rezultatus duoda operacinis gydymas, kurio metu yra gana daug. Geriausia pašalinti blauzdos ir iš dalies šlaunies odą, poodine ląstelių ir jų vietos persodinti naują odą. Tokios operacijos atliekamos Leningrado karo medicinos akademijos chirurginėje klinikoje (prof. Arjevo klinika). Norint operuoti, reikia kreiptis į vietos gydytoją-chirurgą, kuris per LTSR Sveikatos apsaugos ministeriją tarpininkautų dėl pasiuntimo operacijai į minėtąją gydymo įstaigą.

BENDRUOMENĖS KRONIKA VOKIETIJOJE

Krašto V-bos posėdy Romuvoj svarstyti Vasario 16 gimnazijos reikalai. Pramatytas apylinkių pirmininkų ir vargo mokyklų mokytojų suvažiavimas rugsėjo mėn. Romuvoj. Ryšium su Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 50-tosiomis metinėmis 1968 m. bus stengiamasi suruošti ne tik iškilmingą centrinių Vasario 16 minėjimą, bet ir kelis didesnius minėjimus apylinkėse.

TRAKŲ PILIES PAPĖDĖJE

Moksleivis rado puodą su apie 400 sidabrinų 16-to amžiaus (Žygimanto Augusto ir Stepono Batoro) laikų monetų.

Ant monetų žymūs Lietuvos herbas ir metai—1548, arba 1578.

Vertingas esąs ir molinis puodas. Manoma, kad toks puodas buvo vartojamas, kaip prie diržo užšėlės pririšama gertuvė. Radinys perduotas Trakų muziejui.

E.

● JAV prezid. Johnsonas savo rančoje ilgai tarėsi su Australijos min. pirmininku H. Holtu.

● Kinija susprogdino pirmąją vandenilinę bombą, didelio pajėgumo.

BRADAUSKO IR MARINO ĮPĖDINIAMS

Balandžio mėn. Brooklynne mirė Jurgis Mari-nas, Amerikoje žinomas, kaip George Marin, testamentu yra užrašęs savo giminaiciams nuo penkių šimtų iki kelių tūkstančių dolerių kiekvienam. Tarpe visos eilės paminėtų yra ir tokių, kurių adresai šiuo metu nežinomi, būtent: broliai Juozas ir Pranas Marina; brolis Jono Marino vaikai; sesers Antaninos Neverdauskienės vaikai, kurių tarpe minima dukterė vienuolė, esanti vienam Šveicarijos vienuolyne; sesuo Marcelė Milašauskienė arba jos vaikai.

Pereitų metų pabaigoje Connecticut valstijoje mirė Vladas Bradauskas, Amerikoje žinomas kaip Walter Bradauskas, palikdamas kelis tūkstančius dolerių. Apie velionį žinoma tik tiek, kad buvo 78 metų amžiaus ir kad į Ameriką atvyko 1913 metais. Jo motinos pavardė buvusi Ališavičiūtė. Velionio giminės ar apie juos žinantieji malonėkiai rašyti Lietuvos Generaliniam Konsulatui New Yorke:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York, N. Y. 10024.

Apie ekonominį lietuvių susitvarkymą

PASIKALBĖJIMAS SU KANADOS LIETUVIŲ VERSLININKŲ SĄJUNGOS PIRMININKU
Dr. JUOZU KAŠKELIU

—Žinau, kad Tamsta pastoviai rūpiniesi ekonominiais klausimais ir lietuvių skatini jais domėtis, ir ne šiaip sau, bet organizuotai, apsijungiant į verslininkų sąjungą, kas rodo Tamstos visuomeniškumą ir organizuotos veiklos vertinimą, — kas Tamstą paskatino rinkti žinias apie ekonominį lietuvių pasitvarkymą?

—Kaip Lietuvoj lietuvių verslininkų sąjūdis sudarė nepaprastai didelę reikšmę lietuvių išgalėjimui prekybos, pramonės, verslų ir bendrai Lietuvos ūkio srityse ir tuom sustiprino bei paskatino didesnę Lietuvos valstybės ūkišką ir visokeriopą pažangą, taip ir išėivijoje labai svarbu, kad lietuviai spiestųsi ne vien tik religiška ideologiniams ir partiniams susibūrimams, kurie daugiau sia juos skaldo, nemažai prisidėjo ir prisideda prie lietuvių nesantikos ir didelės dalies tautos nubyrėjimo, o daugiau, į neutralias visus jungiančias organizacijas. Daugiau tokių pažiūrų žmonių ir buvo Toronte įsteigta dar 1950 metais Lietuvių

Dr. J. Kaškelis

Prekybininkų, Pramonininkų ir Amatininkų Sąjunga "Verslas". Tikslui plėsti dar 1952 metais a. a. Pov. Budreika ir mano paties buvo susitarta su Sąjungos vadovybe sužinoti visos Kanados lietuvių verslininkų adresus ir išleisti kartu su tais adresais atatinamą informacinį leidinį apie iš-

galėjimo galimybes Kanados ūkio srityje. Tačiau dėl įvairių priežasčių tas darbas nepavyko realizuoti, o ypač dėl to, kad naujų lietuvių biznių adresai ir tų biznių rūšis dar nebuvo nusistovėję ir nuolat keitėsi. Tačiau noras ir reikalas visą laiką buvo ir tebėra, kad būtų sudarytas tam tikras inventorių visos Kanados lietuvių, — ypač jų pasireiškimas įvairioj Kanados ūkiškoj veikloj. Tam tikslui dar 1965 metais buvo surašyti visi Toronto lietuviai verslininkai. Dalis jų (apie 150) sugrupuoti pagal verslus buvo paskelbti "Verslas" išleistam sieniniam kalendarior.

Praeitais metais kai buvo susidariusi komisija leisti Kanados šimtmečiui paminėti leidinį "Lietuviai Kanados gyvenime", pirmininkas gana vėloka kreipėsi į mane, kad apsilimčiau parašyti apie lietuvių veiklą Kanados ūkyje. Aišku, kad per trumpą laiką surinkti žinias apie visus lietuvių verslininkus ir bendrai pasireiškimus bent kokiū būdu Kanados ūkiškoj veikloj yra neįmanoma. Tačiau reikalo svarbumas ir noras tęsti seniau už-

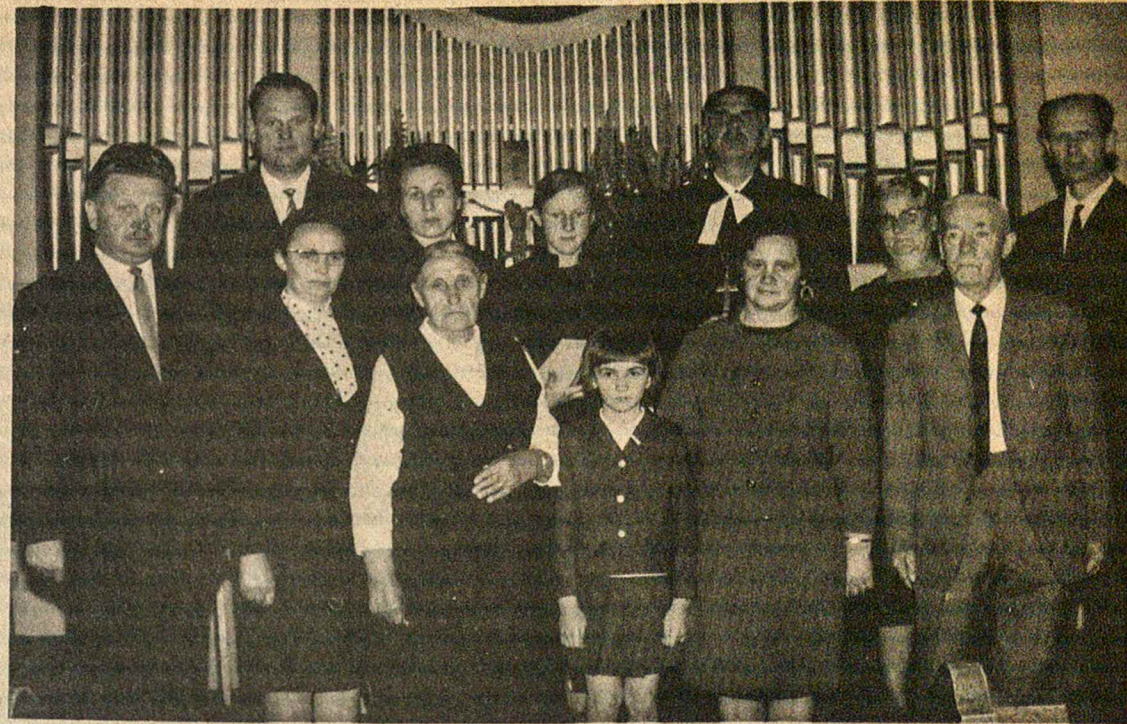
simotą ir pradėtą darbą paskatino paskubomis surinkti daugiau žinių ir iš kuo didžiausio lietuvių Kanadoj gyvenančių skaičiaus apie jų ekonominį išsigalėjimą bei praturtėjimą.

—Kodėl Tamsta manai kad tai yra svarbu?

—Viešpatie mano! Jeigu jau bent kiek racionaliai tvarkoma organizacija ar firma privalo sudaryti ar turėti savo veiklos apyskaitą ar inventorių, tai kaip gali lietuviai išėiviai ir bendruomenių valdybos apsieiti neturėdami apie save duomenų, kiek jų yra, ką jie veikia, koks jų judėjimas yra teritoriniu, socialiniu, ūkiškos veiklos ir t. t. atžvilgiu. Jog mes iki šiol jokios statistikos iš lietuvių gyvenimo neturime ir nevadame. Tiesa, turime tobulą ar netobulą bibliografiją, kai kurių pasišventusių tos rūšies savanorių tvarkomą. Visai tobulą turime statistika kiek lietuvių jau yra palaidota vienintelėse lietuvių karnėse Toronte... Neturime statistikos kiek lietuvių "miršta" apsieidant ar ištekant už svetimtaučių. Otą turint, manau, daugiau pasireikštų "moralistų" ir patriotinių bendruomenės vadovybių noras susirūpinti tą pražūtingą mažai lietuvių tautai išnykimo tendenciją.

Turime netobulus parapijiečių sąrašus. Čia tenka su galais konsultuoti, kad kai kurie parapijos vadai per nesupratimą, ar gali būti gal ir per mažą toleranciją išivaizdino, jog jų nepilnuose sąrašuose esami lietuviai sudaro visą tos vietovės lietuvių koloniją ir žinoma tik jų vardu ir tik tuo skaičiu stengiamasi reprezentuoti ir lietuviškai veiklai ar lietuviškosios kultūros išlaikymui, nesistengiant solidarumo.

Kaip mes galime patiesinti savo egzistenciją, kaip mes galime pasirodyti prieš kitas tautybes ir kaip mes galim įrodyti, kad nesam veltėdžiai, įro-

Vasario 16 gimnazijos Marytės Kuršytės konfirmacijos proga gimnazijos mokytojai, tėvai ir artimieji.

Foto F. Skerio.

PASKAITOS MINTYS /10/.

Kada susidarė Lietuvos valstybinė tauta?

P. Stravinskis.

Tiksliai nustatyti tą momentą neįmanoma. Galima tik iš visų aplinkybių spręsti, ar tam tikru momentu (laiku) buvo jau susidariusi mūsų valstybinė tauta, ar dar ne.

Pvz., statome klausimą: ar praeito šimtmečio pradžioje, kada prasidėjo lietuvių tautinis (nacionalinis) atgimimas, buvo jau susidariusi Lietuvos valstybinė tauta, ar ne?

Rodas, visiems aišku, kad jos dar nebuvo. Kodėl? Kad anuo metu lietuvių buvo pagavęs dar tik nacionalinis jausmas. Lietuviai pasijuto esą vienos nacionalinės tautos.

Jie pajuto tarp savęs lyg ir giminingi, kraujo broliai. Bet valstybinės sąmonės, savo būsimosios valstybės vizijos, aiškaus noro, pasiryžimo įsteigti savo valstybę tada jie dar neturėjo. Todėl jie nesudarė tada dar Lietuvos valstybinės tautos, kitaip sakant, nesudarė dvasiniais ryšiais susietos valstybinės bendruomenės (Staatsgemeinschaft).

O kitų tautybių Lietuvos gyventojams, pvz. Lietuvos žydams, tada juo labiau neatėjo į galvą Lietuvos valstybės idėja.

Toliau klausiamo: ar buvo susidariusi Lietuvos valstybinė tauta šio šimtmečio pradžioje, pvz., 1905 m. įvykusio Didžiojo Vilniaus Seimo metu?

Tas seimas, iš tikrųjų, buvo labai didingas, darė visiems didelį įspūdį. Jame gi dalyvavo net apie 2000 lietuvių! Bet ką jisai svarstė ir ką iš rusų reikalavo? Tik tai ne nepriklausomos Lietuvos valstybės. Valstybinės idėjos mūsųose tada dar nebuvo. Lietuviai tada reikalavo sau tikrai autonomijos. Todėl, reikia manyti, kad ir tada dar nebuvo vidiniai susiformavusi Lietuvos valstybinė tauta, taip sakant, valstybinė bendruomenė.

O kokia padėtis buvo, pvz., 1917 m. gegužės 27-birželio 3 d. įvykusio Petrapilio lietuvių Seimo metu?

Čia dalykai jau visai kitaip stovi. 1) Tame seime dalyva vo jau visos mūsų didžiosios politinės partijos su savo politinėmis programomis, kuriose buvo įrašyta ir Lietuvos valstybės įsteigimo mintis. Ta mintis buvo gyvai seime svarstoma. Tas rodo, kad anuomet mūsų žmonės

Santa Monikos šeštad. Lituanistinės mokyklos mokytojai: iš kairės kun. dr. P. Celišius, G. Gudauskienė, V. Gurčienė, A. Trasakis, ved. Foto Vyt. Plukas.

JONAS GOŠTAUTAS PONAS TEISĖJAITIS

ARBA

PASAKOJIMAS

APIE LIETUVĄ IR ŽEMAITIJĄ 1839.

Antro atkarpą. Režk tiesą, ir nebijo!

Iš darželio visi nuėjo į vaismedžių sodą. Švarūs, smėliu nubarstyti takai skyrė šitą dviejų su viršum margų kvadratinį sklypą į keletą lygių dalių. Obelys, kriaušės augo vidurinėse eilėse; čerešnės, Lietuvoje paprastai vadinamos trešnėmis, — šoninėse. Sodo dalis vieną nuo kitos skyrė ežios, apsodintos agrastų ir serbentų krūmais, o po medžiais augo įvairios daržovės. Viename sodo gale buvo vyšnių sodelis, už jo — kanalas, priveistas lynų ir karošų; išbujojusių apynų baigėsi šis rūpestingai įdirbtas žemės sklypas, aptvertas statinių tvora.

— Veisti sodus, — emė pasakoti ponas Teisėjaitis, — Lietuvoje pamėgta seneniai. Iš dalies taip radosi dėl mūsų politinės nelaisvės, kurioje mus laikė Rusijos valdžia. Seniau Lietuvos bajorai, užsiėmę seimais, seimeliais, haidamakais³ siautėjęmi, savo jaunus dienas, o neretai ir vyro amžių praleisdavo didikų dvaruose, neturėdavo laiko nei ūkininkauti, nei veisti sodų, o tai juk teikia malonumo. Šiuo atžvilgiu nelaisvė mums į naudą. Ir, apskritai, jeigu ne toji širdi draskanti mintis, jog tėvynės nebėra, ar tik nepateisinčiau jos žudikų darbą, nes, teisybę sakant, laisvė, kuri buvo prieš prijungiant Lietuvą prie Rusijos, buvo blogesnė už sunkiausią vergiją. Buvo, kaip teisin-

3. Haidamakais buvo vadinami XVIII amž. dešiniakrantės Ukrainos kazokų bei valstiečių sukilėliai, kovoję prieš lenkų ponų priespaudą.

gai sakoma, kas stipresnis, tas ir geresnis. Keli ne-naudėliai su savo sėbrų gaujomis siaubė visą Lietuvą ir Žemaitiją⁴.

— Ponas Teisėjaitis tepalaukie, — tyliai tarė vyresnioji sesuo. — Štai mūsų senasis dėdė, kuris jau klausosi, — tai dramos, apie kurią tamsta pasakoja; dalyvis, senųjų laikų šalininkas ir garbintojas. Jis niekaip neatleis, jeigu išgirstų blogai šnekant apie jo jaunystės laikus...

— Tęsk, tęsk, tamsta, savo giesmelę, — prabilo aštuonių dešimčių metų senis, žvalus ir stiprus, ateidamas iš tos pusės, kur buvo bičių avilai. — Aš girdėjau, ką tamsta paistai. O ką, ar tat dabar, maskvėnų valdžioje, geriau? Šito jūsų mylistos tetušis tikrai nebūtų pasakęs. Tešviečia jo sielai Viešpaties šviesa, buvo žmogus kaip reta, žmogus de jure et de facto⁵. Jis atminė tuos aukso laisvės⁶ laikus, kuomet, taiklyte, žmogus buvo laisvas kaip paukštis. Nebuvo nei mokesčių⁷, nei egzekucijų⁸, nei ponų asesorių, nei ponų ispravnikų⁹. Kardas prie šono, — žmogus nesida-

4. Didžiausios bajorų savivalės — „aukso laisvės“ laikai buvo XVII ir XVIII amž. I-ji pusė, didikų viešpatavimo laikai. Paskutiniame XVIII amž. ketvirtyje, stiprėjant valstybinės valdžios aparatui bei sklandant šviečiamojai laikotarpio kultūrai ir civilizacijai, toji bajorų savivalė palaipsniui buvo apribojama.

5. Sunkiai išverčiama; apytikriai reikštų žmogų, turintį gerą galvą ir aktyvų veiklą.

6. „Aukso laisvė“ buvo vadinama XVII—XVIII amž. I-osios pusės Lenkijos—Lietuvos valstybinės santvarkos forma — didikų oligarchija, susiklosčiusi smunkančio feodalizmo, ūkinio ir socialinio regresio pagrindu, o taip pat bajoriškoji ideologija, atspindėjusi idealizavusį ir liaupsinusi tą santvarką, kurioje karalius reiškė labai mažą, didikai ir bajorai — viską, o miestiečiai ir valstiečiai — nieką. Pagrindiniais „aukso laisvės“ elementais buvo laikoma „aequalitas“ — visų bajorų lygybė įstatymų atžvilgiu, „laisvoji elegcija“ arba karalius renkamas, kaip geriausias būdas, apsaugojantis nuo absolutizmo, ir, svarbiausia, „liberum veto“ — reikalavimas, kad visi seimų nutarimai būtų priimami vienbalsiai.

Tai trikdė seimų darbą ir apskritai valstybės reikalų tvarkymą. Šiuos tris „aukso laisvės“, žlugdžiusios valstybę, ramščius pakirto Ketverių metų seimas (1788—1792), padaręs progresyvių reformų ir 1791.V.3 d. priėmęs naują konstituciją.

7. Kaip ir kitose feodalinėse valstybėse, taip ir Lenkijos—Lietuvos valstybėje mokesčių našta buvo uždėta neprivilegijuotų luomų žmonėms — valstiečiams, miestiečiams, o atskirais atvejais ir smulkiesiems bajorams, neturėjusiems baudžiauninkų. Bajorai-žemvaldžiai patys mokėjo mokesčius tais retais atvejais, kai seimas ryždavosi įvesti ypatingą mokestį, dažniausiai skirtą karo išlaidoms padengti. Pirmąjį mokestį, kuriuo betarpiškai buvo apdėti privačių dvarų savininkai ir kurį buvo draudžiama suversti valstiečiams, įvedė Ketverių metų seimas 1789.IV.6 d. kariuomenei padidinti. Populiariai jis vadinosi „dešimtojo grašio auka“, nes jo dydis sudarė 10% pastovių dvaro pajamų.

8. Egzekucijos arba prievartinis vyriausybės potvarkių ar teismo sprendimų įgyvendinimas, mokesčių ir nepriemokų išieškojimas bei valstiečių priešinosi dvarininkams slopinimas prievarta, pasitelkus kariuomenę, buvo žinomas Lietuvoje ir iki prijungimo prie carinės Rusijos.

9. Ispravnikais arba kapitonais-ispravnikais (XIX amž. pradžioje „žemės komisariai“, rus. ziemskij komisar, lenk. komisarz) vadinosi cariniai policijos valdininkai pavietuose (apskirtyse) — pirmininkai vadinamųjų pavietų „žemesniųjų žemės teismų“ arba pavieto policijos, kurių nariais, be ispravniko, buvo dar trys asesoriai. Faktiniai ispravnikai buvo pavieto (apskrities) viršininkai. Lietuvoje jie visą laiką buvo carinės valdžios skiriami (1797.II.6 d. įsakas), dažniausiai iš atsargos karininkų, o asesoriai iki 1821 m. — renkami seimeliuose iš dvarininkų tarpo. Nuo 1821 m. ir dalis asesorių buvo skiriami valdžios. 1837 m. asesoriai buvo pavadinti pristavais. Kadangi ispravnikų ir asesorių funkcijos buvo policinės, „žemesniojo žemės teismo“ nereikia painioti su panašaus pavadinimo pavieto „žemės teismu“. Dvarininkai nemėgdavo ispravnikų ir asesorių kaip vykdomosios valdžios atstovų; beje, valstiečiams dėl engimo pasiskundus valdžios įstaigoms, ispravnikai ir asesoriai būdavo pirmaisiais valstiečių keliamos bylos tardytojais, tuo būdu kišdamiesi į dvaro ir valstiečių tarpusavio santykius. Tai ir erzino dvarininkus. Iš tikrųjų carinė policija, ispravnikai su asesoriais, buvo uoliausi dvarininkų talkininkai, jie besipriešinančius dvarininkams valstiečius ir jų įgaliotinius terorizavo, mušė, gaudė, suimnėjo.

Nukelta į 4-tą puslapį.

JONAS ŪKISTAS, industrialas, pasižinęs lietuvių gamybinio darbo pionierius, ilgametis ALOS Tarybos pirmininkas.

LUIS JULIO MIČIUDAS, gimęs Argentinoje, nuo jaunų dienų dalyvaujęs visuomeninėse veiklose, buvęs Argentinos Lietuvių Centro sekretorius ir pirmininkas, dabar vėl vieninteliame Petro Bilevičiaus sudarytame sąrašė pakviestas pirmininkauti tai svarbiai lietuvių organizacijai.

Konkursus laimėjęs nuspelnęs Lietuvos kvartetas: E. Paulauskas, K. Kalinauskaitė, R. Kulikauskas ir J. Fledžinskas, dalyvavę Pasaulinėje parodoje Montrealyje ir išpildę daugelį koncertų. /Žiūrėkite čia pat apie koncertą ir dalyvius

Lietuvos muzikų koncertai Montrealyje

Atidarant "Lietuvos dienas" Pasaulinėje parodoje buvo spaudos konferencija ir po to vyko Lietuvos artistų koncertas, kurio pildytojais buvo Lietuvos operos solistai: E. Saulevičiūtė ir V. Daunoras ir ansamblio "Lietuva" grupė artistų, šokėjų ir instrumentalistų, su ansamblio vadovu V. Bartusevičium prieškakyje. Be to, kelis konkursus laimėjęs styginis kvartetas: E. Paulauskas, J. Fledžinskas, K. Kalinauskaitė ir R. Kulikauskas, ir kvartetą iki kvinteto papildęs ir pianisto rolę išpildęs kompozitorius S. Vainūnas.

Mums, žinoma, buvo įdomus koncertas, ypač gi mums buvo įdomūs solis-

tai. Nors mes turime kaitę, kurių jų plokštelių, bet įdomu juos išgirsti tiesiogiai, nes plokštelės ne visada tiksliai atvaizduoja originalą.

Pirmasis pasirodė kvintetas, kuris išpildė S. Vainūno kūrinį. Tai yra stipriai modernišką kūrinį, Matyti meno "dirigentams" sunkiau buvo orientuotis muzikos srityje ir ją "patvarkyti" pagal "neklaidingą" trafaretus.

Vainūno kvintetas, sukuriantis Lietuvos liaudies su-tartinių giesmių pagrindu, originalus, savaimingas ir ritmika, ir harmonija, nors ši yra labai saikinga. Kvintetas labai dinamiškas, gyvas. Kvarteto dalyviai jį išpildė dide-

liu ekspresyvumu, puikia technika ir nepaprastu sigirijimu. Kvarteto instrumentai tiksliai išlyginti ir sudaro didelio tobulumo ansamblį, tikrai vertą iškilų premijų. Pasiklausyti ansamblio buvo tikras malonumas.

Abu solistai pildė operų arijas, deja, ne lietuviškų operų, kurių mes tikėjome išgirsti.

Ir kvintete dalyvavo ir solistus fortepijonu palydėjo S. Vainūnas. Jis turi puiką techniką, bet atrodo, kad jis mokytojauja, nes perryškios jo ritminės pastangos, kurių labai daug reikia mokant jaunimą. Jį reikia pasveikinti ne tiek už planumą, kuris yra itin iškilus ir sėkmingas, kiek už ver-

tingą kompoziciją, kuri nėra nei trafaretiška, nei atsiliekanti nuo pažangiosios kompozicijos, kuri vystoma visame pasaulyje. Vainūnas yra visos žmonijos rėmuose, neišalęs trafaretu tapustoję doktrinoje. E. Saulevičiūtė – gana geros medžiagos lyrinis sopranas, tačiau be žymės nio iškilumo. Gaila, kad vieton jau gerokai pasenusio K. Kavecko dalyko ji nepadaidavo ką nors iš naujų kompozitorių.

Madame Butterfly ariją birželio 23 d. ji daug geriau padainavo negu pirmame koncerte. Ko Saulevičiūtė reikia ypač palinkėti, tai įsigilino ir kūrėnį, kaip priimta sakyti – persivaizdinimo. Jos šaltumas yra jos priešas.

V. Daunoras, gana daug reklamuojamas Lietuvos operos solistas, turi barbaritono gana tirštą balsą, gražaus tembro, ir našų bei pajėgų. Silpnokos žemutinės. Bet kadangi solistas jaunas, tai jam bręstant jos gali sustiprėti. Balso pastatymas geras ir dainavimo maniera graži. Tat Daunoro asmenyje galima tikėtis gero solisto. Šiame koncerte publiką sužavėjo ypač St. Šimkaus "Kur bakūžė

samanota", išpildyta su tautinių instrumentų orkestru. Publika už šią dainą ypač karštai plojo. Birželio 23 d. koncerte solistas dideliu pasisekimu padainavo dar "Lietuva, brangi" ir "Žaliojo laukelio", abiejų su liaudiniais instrumentais. Pastarąją lyg ir bisiui. Bet pirmoji sukėlė didelį susižavėjimą, publika už ją plojo net atsistojusi.

Ansamblininkai daugiausia pasirodė – šokėjai ir orkestras. Gaila, kad tai buvo mažytė grupė tikrai, ne daugiau kaip trečdalis. Ir šokėjai ir orkestras paruošti profesionališkai. Šokėjai – gražūs jaunimas pačiame fiziniame pajėgume ir jaunatviškame žyde. Tas sudaro pilnutinumo išpuolį.

Šokitai paruošti labai gerai, profesionalaus baleto lygyje. Tikrai vyrų šokio maniera labai moisiejiška – staigių ir pabrėžtinių kampuotų, kai lietuvių šokio maniera yra daugiau švelni, apvalesnė judesių.

Šokėjų Polka, kuri pradėta šokti, sudėtingos choreografijos, meistriškai išpildyta. Kiti du šokiai buvo humoristiški. Įdomiau-

siai buvo pašoktas šokis su klumpėmis, virtuoziškai jomis operuojant.

Instrumentalistai taip pat atskirai pasirodė. Įdomiai sukonstruotas skilofonas, kurį valdo specialistas skilofonininkas senas ansamblio, dar švedo paruoštas, p. Trumpickas, pastoviai dalyvaujantis orkestre. Kanklės išstobulintos/Justinas Strimaitis joms daug darbą įdėjo, tačiau ji... gaudė Sibiran išvežti.../ir iš gražintos, ko pradžioje negalima buvo nei padaryti, nebuvo ir negalėjo būti. Birbynės ir lumzdeliai taip pat patobulinti. Visi liaudies instrumentai padaryti chromatiniais, ko anksčiau nebuvo. Ir jie labai gerai skamba. Liaudies instrumentų muzikantai taip pat daugiau išmoksinti, kas, žinoma, galima buvo padaryti per 25 metus. Orkestras gerai pagrojo ir gerai lydėjo solistą Daunorą.

Pažymėtini solo numerai, kuriuos skilofonu išpildė Trumpickas ir ypač birbynininkas Janušas, kurio "Raliavimas" nepaprastai jautriai ir pasigerėtinai grojimo technikos tobulumu išpildytas sudarė labai subtilios nuotaikos

momentą, sukėlusį publikos plojimų audrą.

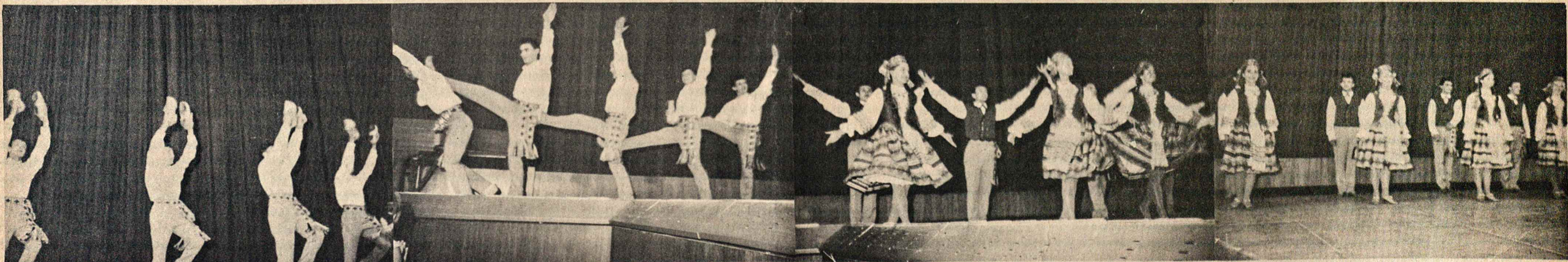
Malonu buvo pasiklausyti koncertų, kurie čia buvo išimtinai retenybė.

J. Kardelis.

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO LEIDINIO REIKALU

Darbas, ruošiant spaudai minimąjį veikalą apie Vytauto Didžiojo Universiteto veiklą, gerokai jau pažengęs pirmyn. Lietuviškoji visuomenė jau buvo per spaudą pa-informuota, kad Lietuvių Profesorų Draugijos leidžiamoji knyga turės daugiau kaip 500 puslapių teksto, bus pavairinta profesorų bei studentų atsiminimais, iliustracijomis ir universiteto personalo narių išspausdintų veikalų bibliografija.

Kad veikalas duotų tikrąjį Universiteto veiklos vaizdą, jo įtaką lietuviškam kultūriniam gyvenimui, Lietuvių Profesorų Draugijai reikia atlikti didelį darbą: 1. Parašyti Universiteto įsteigimo istoriją; 2. Parūpinti faktų kultūrų veiklos aprašymus; 3. Duoti visų pagalbinių mokslo bei mokymo įstaigų veiklos aprašymus, kad knyga galėtų at-

"Lietuvos" ansamblio šokėjai, atlikę meninę programą "Lietuvos dienoje" Sovietų Rusijos paviljono teatre. Kairėje šokėjai, šokę šoki su klumpėmis, dešinėje kiti šokėjai.

PONAS TEISĖJAITIS

ARBA

PASAKOJIMAS APIE LIETUVĄ IR ŽEMAITIJĄ PIRMAS SKYRIUS VIDUTINĖS KLASĖS BAJORŲ SEIMA

Atkelta iš 3-čio puslapio.

vė vedžiojamas už nosies. Niekas svetimas, meldžiamas, nešeimininkavo mano namuose. Jeigu mano baudžiauninkas ką nors blogo padarė, užmušk muziką, nes tai chamių padėmė, o dabar tau tuojau tardymas, ukazai¹⁰. Nepaiso ir bajoriškos kilmės, net bajorą tie barbarai sodina į cypę...

— Bet, pone strukčai¹¹, dėl Dievo meilės, pasakyk tamsta, kaip krikščionis, argi tai doras darbas — užmušti žmogų? — prabilo ponas Teisėjaitis.

— Kaip tai muziką, chamą, nevalia užmušti? Argi jis ne man priklauso? Gal dar tamstelė pasakys, kad man nevalia jį, kiek aš noriu, į lažą¹² vartyti, nes jau

10. Ukazas (rus. ukaz) — potvarkis, įsakas; bendras caro valdžios įsakymų, potvarkių, sprendimų pavadinimas.

11. Strukčaiš (lenk. strukczasy, iš vok. Truchses) — bajoriškas titulas, tuo metu nebeturėjęs praktiškos reikšmės. Viduramžiais strukčaiš buvo vadinamas feodalinio valdovo rūmų pareigūnas — raikytojas. Stalininkui užtiesus stalą ir sudejęs ant jo valgius, strukčaiš turėjo duoną suraikyti ir mėsą supiaustyti. — 24 p.

12. Lažas — pagrindinė baudžiavinė prievolė, neapmokamas valstiečių darbas, dirbamas su savo gyvuliais ir padargais, savo maistu pono naudai, įdirbant visą dvaro žemę. Tai buvo tarsi atlyginimas dvarininkui už valstiečio naudojimą žemės sklypą, kurį feodalinė teisė laikė dvarininko nuosavybe. Lažo dienų skaičius buvo nevienodas, bet apskritai daugumoje dvarų buvo reikalaujama, kad tris dienas per savaitę dvarui dirbtų vyriškis su savo darbiniais gyvuliais ir padargais, o kitas tris dienas — moteris pėsčia. Vidutiniškai skaičiuojant, kad atliktų lažą ir kitas darbus prievolės, vienas žmogus turėjo dirbti dvarui ištisus metus. Ten, kur dvarininkas nevedė savo ūkio, kur nebuvo dvaro arimų, valstiečiai neturėjo lažinių prievolių, bet mokojo atitinkamą mokesčių pinigais, vadinamąjį činą.

girdėjau, kad kažkur naujos mados filosofai pasakė, kad visi žmonės esą lygūs! Kokios nesąmonės! Kokia kvailystė! Akiplėšiskumas! Aš, bajoras, iš prigimties kandidatas į sostą, lygus chamui!

— Bet tai kodėl gi taip silpnai gynėte savo aukso laisvę? — įsikarščiajęs tarė Teisėjaitis. — Kodėl įsileidote priešą į šalį?

— Įsileidote, įsileidote! Mes patys jį pasišaukėme¹³, kad apgintų mūsų laisvės, nes jau išgirdome, kad kažkokie patrakėliai rezga sąmokslą prieš mūsų bajorišką privilegiją. Jau buvo emė net garsiai kalbėti apie kažkokį nežmonišką įstatymą, kuriuo valstiečiams turėjo būti leista kelti savo ponams bylas teisme¹⁴. Šitokia gėda! Šitokia vergovė! (Taip šauk-

13. Kalbama apie 1792 m. įvykius, kai Lenkijos didikai — reakcionieriai, visų pirma S. Potockis — vienas stambiausių didikų, ir du etmonai — F. Ks. Branickis ir S. Rževuskis, vadinamosios Targovicos konfederacijos organizatoriai, kreipėsi į Rusijos imperatorių Jekateriną II, prašydami pagalbos panaikinti nepalankioms didikams Ketverių metų seimo reformoms ir 1791.V.3.d. konstitucijai (žr. 6 paaiškinimą). Ginkluota Jekaterinos II intervencija (1792 m. vasarą) paruošė 1793 m. įvykdytą II-ji Žečpospolitės padalinimą. Atsakydamos į jį, patriotinės jėgos suruošė 1794 metų sukilimą. Prūsija, carinė Rusija ir Austrija, nuslopinusios sukilimą, 1795 m. baigė dalintis Žečpospolitės žemes ir tuo būdu ją, kaip atskirą valstybę, panaikino.

14. Tuo „nežmonišku“ įstatymu buvo, matyt, įvairūs Ketverių metų seimo laikotarpio baudžiauninkų padėties pagerinimo projektai, o taip pat 1791.V.3.d. konstitucijos IV straipsnis, kuris skelbė, jog nuo šiol valstiečių luomas ir, konkrečiai, dvarininkų ir baudžiauninkų sutartys dėl prievolių dydžio imamos valstybinės valdžios globon ir kad baudžiauninkai, atbėgusieji į Žečpospolitės teritoriją, pripažįstami asmeniškai laisvais. Specialaus įstatymo, kuris būtų konkretizavęs deklaruotąją valstybės globą ir ypač privačių dvarų valstiečių teisę patraukti engiančius juos dvarų savininkus teismo atsakomybėn, nebuvo priimta. Teise apskųsti savo ponus ar valdytojus valstybinės valdžios organams privačių dvarų valstiečiai pirmą kartą praktiškai naudojosi 1794 m. sukilimo metu, pagal T. Kosciuškos 1794.V.7.d. vadinamąjį Polanieco universalą. Skirtingai nuo privačių dvarininkų valstiečių, valstybiniai (ekonomijų, seniūnijų, tenetų) valstiečiai teisę kelti bylas savo valdytojams turėjo visą laiką. Tam skirti buvo Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės referendoriaus (iki 1764—1766 m.) ir Asesorių teismai.

damas, senis trypė kojomis.) Kotryna¹⁵ iškilmingai pažadėjo apsaugoti visas mūsų senąsias teises. Pasirinkti, tamstele, buvo lengva: iš vienos pusės, pažeminimas, vergystė savo namuose, gėda būti muziko tempiamam į tribunolą, iš kitos, — didžiosios imperatorės žodis, laisvė ir laimė. Mes ją patikėjome, bet tie barbarai, tamstele, mus apgavo, užėmė kraštą ir atėmė laisvės. Dabar, tiesa, muzikas nedrįsta su manimi bylinėtis, bet aš negaliu jam atskaiciuoti vienu sykiu daugiau kaip 25 bizūnus. O jeigu dėl nekalčiausio atsitiktinumo, pavyzdžiui, mušdamas savo lazda, su-laužyčiau jam koją arba ranką, tai jau bėda: tuoj žemėsnyis teismas, kapitonas-ispravnikas, tardymas...

— Pusryčiai paduoti, — pranešė kazokėlis, atbėgęs nuo namo pusės.

Išskyrus senąjį dėdę, kuris dėl būdingo seniams kaprizo nevalgydavo drauge su jaunaisiais ir gyveno atskirai kėltyje, visi sujudo eiti ton pusėn. Įėję į kambarį, rado stalą apdengtą gražia staltiese; šaukštai buvo alaviniai, lėkštės — balto fajanso. Vyresnioji sesuo atsėdė pačiam vidury, jaunesnioji jai iš kairės, o ponas Teisėjaitis — iš dešinės. Kiti susėdė likusiose vietose. Ant stalo buvo padėta kumpio, nugarinės, rūkytos jaunos žąsienos, troškintų kopūstų ir mėsos vyniotinių. Vyresnioji sesuo visus vaišino, pradėdama vis nuo svečio. Tuo metu, kai visi tylėdami valgė, įėjo valstietis, apsivilkęs ilga juoda sėrmėga, persijuosęs pančiu, basas, jo veidas buvo išblyškęs, išdžiūvęs, akys įdubusios. Visa jo išvaizda buvo tikras skurdo ir vargo paveikslas.

Vos pravėręs duris, lenkdamasis iki pat žemės, jis tarė:

— Tebūnie pagarbintas Jėzus Kristus!

* Rusijos valdovė.

Daugiau bus.

**PAVIRIAUSIA PROGA GERIAUSIA
DOVANA
NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ**

skleisti Vytauto Didžiojo Universiteto didžią svarbą Lietuvos kultūriniam gyvenimui.

Negalima pamiršti ir veikusių studentiško organizacijų: Studentų Atstovybės, ideologinių organizacijų, korporacijų, ratalių ir t. t.

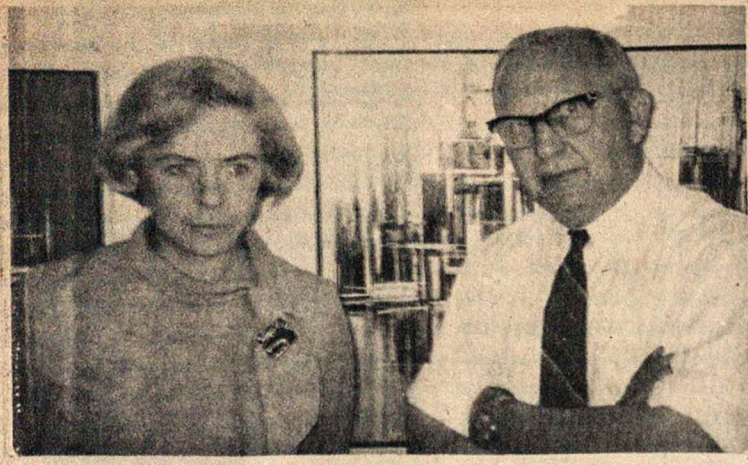
Redakcinė Komisija savo posėdyje 1967 m. gegužės 27 d. kuriam pirmininkavo vysk. V. Brizgys, sekretoriavo kun. P. Dilys, nutarė kreiptis į lietuvišką visuomenę ir prašyti ne tik aukų leidinių, bet vertingų fotografijų ir Universiteto veiklą aprašančių veikalų. Panaudota medžiaga su dėkingumu bus grąžinta.

Aukas galima siųsti prof. Stasiui Dirmantui, 6616 South Washtenaw Ave., Chicago, Illinois 60629.

Raštų reikalus prof. Pranui Čepėnui, 6015 South Francisco Ave., Chicago, Illinois 60629.

Redakcinė Komisija.

Ponia Remeikienė ir P. Baltūonis, atidare Montrealyje lietuvių dailininkų dailės darbų parodą LaSalleje 9001 Airline Street, kampas 76 Avenue kampas.

ATIDARYTA MONTREALIO LIETUVIŲ DAILININKŲ DAILĖS DARBŲ PARODA

Paroda atidaryta birželio 20 dieną. Įžanginę kalbą

1941 metų Sovietų Rusijos okupantų birželio 14-15 dienų masinių išvežimų į Sibirą minėjime trijų Pabaltijo tautų - Lietuvos, Latvijos ir Estijos mergaitės padėjo vainiką prie Kanados kovotojams už laisvę paminklo.

pasakė dr. H. Nagys.

Parodoje išstati šiuo dailininkų darbai: R. Bukausko įdomūs, būdingo jo stiliaus, darbai; P. Baltūonio daugybė darbų, padarytų iš įvairių kelmų, įdomių medžio išaugų, šaknų ir tt. Šie darbai parodai sudaro įvairumą. Dail. J. Grabušo rimti ir įdomūs darbai. J. Grabušas atvykęs iš To-

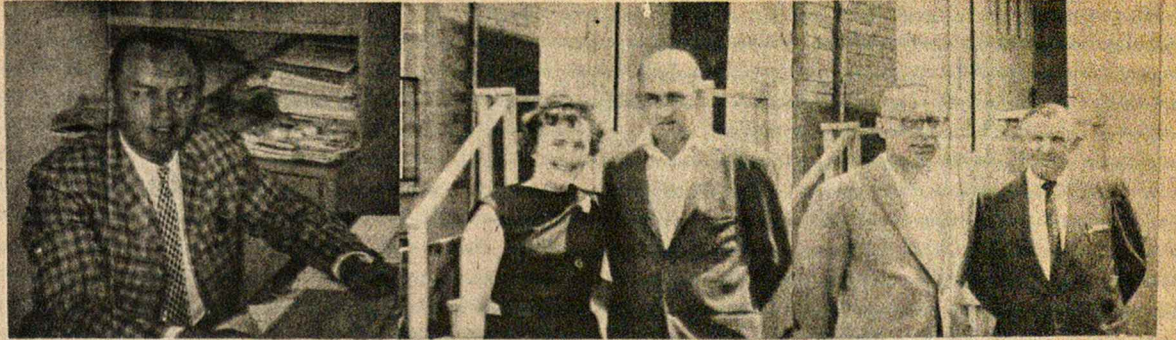
ronto ir apsigyvenęs Montrealyje. R. Piešna yra išstatis keletą savo darbų, bet jie dar mokiniško pobūdžio.

V. Remeika yra išstatis brandžių bei kūrybingų darbų, rodančių dailininkoėjimą pirmyn. O. Šablauskienė yra žymiai pažengusi priešakin. A. Vazalinskas, atrodo, žengia į dailininko kelią, nes išstati į darbai jau žymiai nutolę nuo ankstyvesniųjų jo darbų. A. Zubienė šioje parodoje pasireiškė įvairumu. Labai įdomiai sukurtas jos natūrmortas ir kiti kūriniai.

Paroda žada veikti ilgęsnį laiką. Patartina aplankyti, kas tik tai gali, ir, be to, patarti aplankyti iš kitur atvykstantiems. Montrealičiai, palaikydami savo mentininkus, turėtų iš kitur atvykstantiems nurodyti parodos vietą ir patarti ją aplankyti. Ok.

KAIP SUSIDARĖ LIETUVOS VALSTYBINĖ TAUTA? /atkelta iš 3-čio puslap./ jau buvo pagavę savosios valstybės idėją.

2) Seimas priėmė ir specialią rezoliuciją išteigti Lietuvos valstybę. Štai ji:

Pasaulinės Tarptautinės parodos proga Montrealyje apsilankantieji tautiečiai aplanko Nepriklausomos Lietuvos redakciją. Atvaizde, iš kairės, matome teisininką E. Sudiką iš Hamiltono, dešiniau buvusius montrealiečius, dabar gyvenančius Čikagoje - pp. Pakulius; visai dešinėje Manitobos ūkininką, Povilą Liaukevičių /pačioje dešinėje/atlydėtą vilasaličio Leono Balaišio, kurio šeimoje Povilas Liaukevičius vieši.

"Visa etnografinė Lietuva privalo tapti nepriklausoma valstybe".

Tuo pasireiškė ir mūsų žmonių valia (noras, pasiryžimas) turėti savo valstybę.

Todėl konstatuojame, kad 1917 m. įvykusio Pertrapilio lietuvių seimo metu jau buvo neabejotinai susidariusi Lietuvos valstybinė tauta.

Tostautos vardu veikiama, Lietuvos Taryba savo 1918. II. 16 d. nutarimu (Nepriklausomybės Akto) atstatė (įsteigė) Lietuvos valstybę. Pastaba:

Išgirdęs, kad aš aiškinu, jog Lietuvos valstybinė tauta yra susidariusi tik, galima sakyti, prieš pat Lietuvos valstybės atstatymą (1918. II. 16), tu- las gali pagalvoti, kad aš visai nepripažįstu mūsų karaliaus Mindaugo ir kunigalksčių Lietuvos, kitaip sakant, Lietuvos garbingosios istorijos. Taip nėra. Mūsų tautos (ir tai nacionalinės tautos) garbingoji istorija šiuo mano aiškinimu neaptemdoma. Lietuvių nacionalinė tauta davė tolimoje praeityje ir kiek vėliau didelių asmenybių, karžygių, gabių valstybės vadų, tik anų senų laikų "valstybinė tauta" buvo visai kito pobūdžio, o aš čia kalbu apie valstybinę tautą moderninės valstybės vardu, apie tautą Lietuvos demok. valstybės, apie tautą, kuri yra "valstybės šeimininkas", apie tautą,

KULTŪRINĖ KRONIKA

POETAS - RAŠYTOJAS PUTINAS OKUPACIJOJE
Birželio 7 d. Lietuvoje mirė poetas - rašytojas Vincas Mykolaitis Putinas, 75-tais savo amžiaus metais.

Pasilikęs dalintis likimu su Lietuva, V. Mykolaitis Putinas nebuvo fiziškai kalinamas, o buvo netgi traukiamas į pirmąsias vadinamųjų "tarybinių" rašytojų eiles. Bolševikinio režimo vadovai stengėsi dengtis populiariu jo vardu, rodydamies, kad, štai, ir Putinas su mumis...

Bet iš tikrųjų jis buvo laikomas ankštame dvariniame kalėjime. To jis nei neslėpė savo pastaraisiais laikais rašytose eilėse.

Turbūt didžiausias viešas jo asmens pažemini-

kuriai ir mes priklausom šiandien. Šios tautos suformavimas įvyko, iš tikrųjų, ne kokiais senaisiais amžiais, o šio XX-jo šimtmečio pirmajame ketvirtyje, prieš 1918. II. 16 d., t. y. kokie metai kiti prieš įsteigimą Lietuvos valstybės. Savo nacionalinės tautos istoriją, taip pat ir Mindaugo Lietuvą mums reikia pažinti ir su pagarba prisiminti, nes tai, iš tikrųjų, yra mūsų nac. tautos garbinga praeitis, iš kurios, kaip ragina mus Tautos Himnas, reikia mums "stiprybės semtis". P. Str.

Ilgą metų pastarųjų savo gyvenimo metų Putinas gyveno pirmesioje ir prisimtoje izoliacijoje.

Jis, viešai gerbiamas ir renkamas į rašytojų valdybą, vis dėl to buvo laikomas nepatikimųjų sąrašė ir "nematoma" ranką jį visą laiką rūpestingai saugojo nuo "nereikalingų" kontaktų. Iš Vakarų jokia knyga, iki pat jo gyvenimo pabaigos, negalėjo pasiekti. Buvo prieškeletą metų pradžios, gavęs pranešimą, kad gerbėjai siunčia jam vieną kitą dėmesio vertą (nepolitinę) lietuvišką, lenkišką ar prancūzišką knygą. Vėliau rašė: "Gal nesusižmonė, nes vistiek negausiu"... (Elta)

La CROIX-ROUGE
C'EST VOUS
C'EST MOI
C'EST NOUS TOUS

DEMESIO LIETUVIAMS

Tarpininkauju lietuviams apsigyvenimo vietas reikalu pasaulinės parodos EXPO 67' metu (28.4. - 28.10.1967).

Rašykite pagedavimus NL arba žemiau nurodytu adresu: a/ kurio laikui, b/ kiek laiko, c/ kelioms asmenims apsigyvenimo reikalingas. Jums bus nurodytos sąlygos bei kitos detalės ir pagal jas padarysime susitarimą, galimai patenkinant Jums jūsų pagedavimus. Pr. Paukstaitis 8995 Godbout, LaSalle, Montreal, P.Q. tel. 365-0311.

SIUNTINIAI LIETUVON KAUFMAN'S WOOLLENS & TEXTILES

WHOLESALE & RETAIL
4115 ST. LAWRENCE BLVD. MONTREAL, QUE.

TEL. VI-2-5319.

IŠ ČIA PASIŪSIT SIUNTINIUS SAVO GIMINĖMS PILNAI GARANTUOTOMIS
URMO KAINOMIS
30% 40% ŽEMIAU RINKOS KAINOS

- TURIME GERIAUSIOS ANGLIŠKOS VILNONĖS MEDŽIAGOS VYRIŠKIEMS IR MOTERIŠKIEMS KOSTIUMAMS, PALTAMS, SUKNELEMS IR ŠILKINĖS Brocade & Dainty MEDŽIAGOS.
- DIDŽIAUSI PASIRINKIMĄ KAŠMIRO, NAILONINTŲ IR ŠILKINIŲ SKARELIŲ, SVEDERIŲ IR VISA KITA ŠEIMOS REIKALAMS.
- TAIP PAT PRIMAME UŽSAKYMUS VYRIŠKIEMS KOSTIUMAMS - Made to measure - IŠ GERIAUSIŲ ANGLIŠKŲ MEDŽIAGŲ. KAINA \$50.-, extra kelnės \$12.-

SAVININKAS CH. KAUFMANAS, buvęs audinių fabriko "Lifex" vedėjas Kaune. Laisvai kalba lietuviškai.

LITAS
MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1465 DE SEVE ST., MONTREAL 20, QUE.
MOKA už: IMA už:
Depozitus 4.4% Nekiln. turto paskolas 7%
Numatyta už šėrus 5 1/4% Asmenines paskolas 7.6%
Nemokamas gyvybės draudimas Investacines paskolas 8.4%
iki \$2,000 bendros santaupų Pigus paskolų draudimas iki \$10,000.
KASOS VALANDOS:
1465 DE SEVE: ROSEMOUNT SKYRIUS:
Sekmadieniais 10:30 - 12:30 3907 Rosemount Blvd.,
val. (uždarytas liepos ir rugpjūčio mėnesiais) tel. 722-3545.
Darbo dienomis: 10:00 - 3:00 val. kasdien. Diena: penktad. 1:00 - 6:00 val.
Vakare: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais 7:00 - 9:00 val.
Vakare: trečiadieniais ir penktadieniais 7:00 - 9:00 val.

LAIKRODININKAS
ANTANAS ŽUKAS
1855 Wellington Street
Tel. WE 2-0644.
TAISAU IR PARDOUDU ŽEMOMIS KAINOMIS LAIKRODŽIUS IR JUVELYRUS.

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy
PRESCRIPTIONS
Baby needs - Cosmetics - Articles pour bébés - Cosmétiques
Livraison gratuite 7 jours par semaine - Free delivery 7 days a week
Naujų giminių reikmenys - Kosmetika - Pristatymas visais 7 d. savaitėje
BOOKS - LIVRES SPAUSDINIAI
7581 CENTRALE, coin - corner 2e AVENUE 365 0770 LASALLE

79 ir 81 St. Zotiue Street E., Montreal. Tel. CR 7-0051.

LaSalle Automobile Inc.
DODGE-CHRYSLER-VALIANT
CORONET-CAMIONS DODGE
Naujų: 366-7818
Naudotų: 366-5691
Pres. M.L. Daigneault
7635 Boul. LASALLE
LASALLE, P.Q.

D.L.K. Vytauto Nepr. Klubas
2159-61 St. Catherine Street E. Montreal
• Išnuomuoja S A L E didesniai ar mažesniai skaičiumi asmenų: - vestuvėms, įvairiems paminėjimams, susirinkimams bei kitokiems rengimams.
• Kainos žemos, klubiečiams ir jaunimui nuolaida.
• Reikalui esant su pilnu pataravimu: - virtuve ir indais, personalu ir gerimais.
Kreiptis į Klubo administratorių J. Petrulį, tel: 522-2353 arba 721-1656.
KLUBO SUKAKTIS 1907 - 1967
exp067

Tony's Photo Studio
Tel. 525-8971
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVES MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
1920 Frontenac St. Montreal, P.Q. T. Laurinaitis

ME 7-6727 DE LUXE CLEANERS
Sav. P. RUTKAUSKAS
117-6th Avenue, Lachine.

BELLAZZI - LAMY, INC.
DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Dury, langų rėmai.
Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

Telefonas 768-6679
WINDSOR
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką.
Savininkai:
A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.
1205 CHURCH Ave., Verdun, Montreal.

Johan Tiedman Reg'd
DIRBU VISŲ RŪŠIŲ BALDUS
PAGAL UŽSAKYMUS
1092 Clark Street /prie Dorchester/, Montreal, P.Q.
TEL: 861-3032, vakare - 254-6898. /Kalbame lietuviškai/.

Universal Cleaners & Tailors
• Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius.
• Siuvu naujus pagal užsakymus vyriškus paltus, kostiumus ir kelnės.
• Aukštos kokybės medžiagos.
239 FOURTH AVENUE B. KIRSTUKAS
(at Wellington St.) Tel. 769-2941

Baltica Investment Corp
Autorizuotas kapitalas \$ 120,000
J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966-44 Ave. Rsmat,
Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėje.
Už indėlius mokame 8% dividendo.

BALTIC WOODWORK CO.
DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABITAI.
IR KITI ĮVAIRIOS MEDŽIO DIRBINIAI.
K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS.
Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.
Montreal, P. Q. Tel. DO 6-3884.

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd
SAV. G. DESROCHERS
Taisau ir dažau lengvas mašinas
7717 GEORGE LASALLE, QUE.
(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos“ redakciją)
Tel.: garažo 368-0500
namų 366-4203

TAUPOYK IR SKOLINKIS
PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
KAPITALAS SIEKIA TRIS MILIJONUS DOLERIŲ.
MOKAME DUODAME
 4% už depozitus Morigičius iš 6 1/2%
 5% numatyta už šėrus Asm. paskolos iš 7%
 Asmeninės paskolos duodame iki \$5,000.- ir morgičius valdžios nustatytą normą, 66% įkainuoto turto.
 Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet nedaudiau \$2,000.- Asmeninės paskolos, mirties atveju, apdraustos iki \$5,000.-
 Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenęs Kanadoje.
 Kasos valandos: Kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p.p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 1 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. Liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.
 Būstinė: Lietuvių Namai - 1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont. o. Telefonas LE 2-8723.

SVEIKATOS KLINIKA—Health Clinic
Medicininis ir pooperacinis gydymas
 Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spinduliuojanti garų vonios. Gydymieji judesiai ir psichologinė terapija.
 B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.
 460 Roncesvalles Ave., Toronto Tel. LE 3-8008

Reportažas iš Toronto

PAŠNEKESYS METRO TRAUKINYJE

Rožemio traukinio pagelbiniai, horizontalūs, taip pat guminiai ratai, taip daillai ima kreivę, kad vagonai neišduoda jokio garso. Melsvas, baltu brūkšniu traukinys tarsi plaukia vos banguojančio vandens paviršium. Net tolimiausiam vagono kampe girdisi skersvėjo perpūsto keleivio nusidūdaėjimas, ar netoliese vedamas pranežiškas pokalbis.

Arčiau sėdinti pora kalbasi lietuviškai. Vyras su žmona grįžta iš parodos, bet jie nėra išsvargę. Jiedu šnekasi, patenkinti dalinasi įspūdžiais ir prieina prie išvados, kad kelių dienų laikotarpįje galimai parodos apžiūrėjimą įvesti į normalias, nuovargio nereikalaujančias vėžes. Skoningai, šviesia vasarine eilute apsirengusi moteris patistebisi, kad pradžioje, jiems tik atvykus iš Sault Ste. Marie, norėjosi kuo daugiau pamatyti, kuo daugiau apžiūrėti. Be perstojo vaikščiodami jie be galo išsvargę. Tuo pačiu jie pastebėjo, kad taip skubėdami jie neišlaikys tų kelių parodos apžiūrėjimui skirtų dienų. Jie patenkinti, kad šiandieną aplankę Australijos paviljoną. Vaikštinėdami po didžiulį pastatą ir nematydami per daug eksponatų, jie nutarė pailsėti patogiuose, erdviuose salėje laisvai išsklaidytuose foteliuose. Jiems tik atsėdus, paaiškėjo, kad aukštame atloše, galvos lygyje esąs įrengtas ir tuo pačiu apmušalus uždengtas, individualus garsiakalbis. Juo klausytojui yra duodama smulki informacija apie tolimojo krašto geografią, jo žmones, miestus, verslus, pramonės gaminius ir kitus kengūrų žemės dėsimo vertus duomenis.

Žilsterėjęs vyras, pradžioje nenorėjęs ilgiau pasilikti ir velti gaisinti laiką. Jam rūpėjo kitur eiti, ką nors daugiau pamatyti. Bet žmona jam

NOTARAS

ANTANAS LIUDŽIUS, B.L.
 Bendradarbis V.S. Mastis, L.L.D.

Namų, farmų ar bet kurio verslo pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas, morgičiai, sutartys, testamentai ir visi kiti teisiniai reikalai.

408 RONCESVALLES AVE.,

TORONTO.

Margio vaistinės II aukštas.
 Tel: Istaigos LE 7-1708,
 Namų CR 9-6166.

pasipriešinusi. Ji būdama pavargusi, pasakė čia likianti iki pailsėsianti. Tuo pačiu ji pasiklausė, kur gi nusukėsi? Juk jie atvažįję parodą ne nusivaryti nuo kojų, bet ką nors pamatyti ir sužinoti. Čia ilsintis esąs puikiausias žinių šaltinis. Vyras, nors ir pats būdamas pavargęs, bet nenoromis sutikęs. Bet vėliau ir jis suprato, kad čia esanti tikrai gera mintis atsikvėpti nuo ilgo vaikščiojimo ir tuo pačiu pasisemti plačios informacijos apie Australiją.

Patogiai pailsėję, jie apsidė patogius minkštasuolius. Poilsio, tuo tarpu pilnai užteko. Išėjus iš pastato, jų dėmesį patraukė už paviljono specialiai įrengtoje užvaroje esą keliasdešimt iš Australijos atvežtų kengūrų. Tų keistų, ilgakojų gyvulių ir dabar negalinti pamiršti skoningai apsirengusi moteris. Jai būvę ypatingai įdomūs tie du simpatiški, iš motinos sterblės iškištomis galvutėmis jaunikliai. Jų mažytės, tarsi spurgučiai, akutės, jaunos motinos globą, be baimės spogsojo apie užtvarą apstojusius besispraudžiančius ir juos pamatyti eilės laukiančius žmones. Moteriškai tik nepatiko, kad tarp kitos informacijos, jiems dar tebeilsint patogiose kėdėse, pranešėjas radęs reikalo pasakyti apie Australijos plaukikę Lindą, kuri rengiasi plaukti per Lamanšo sąsiaurį tik su topless maudymosi eilute. Dėl tokios žmonos nuomonės vyras pasipriešino.

SĖJA

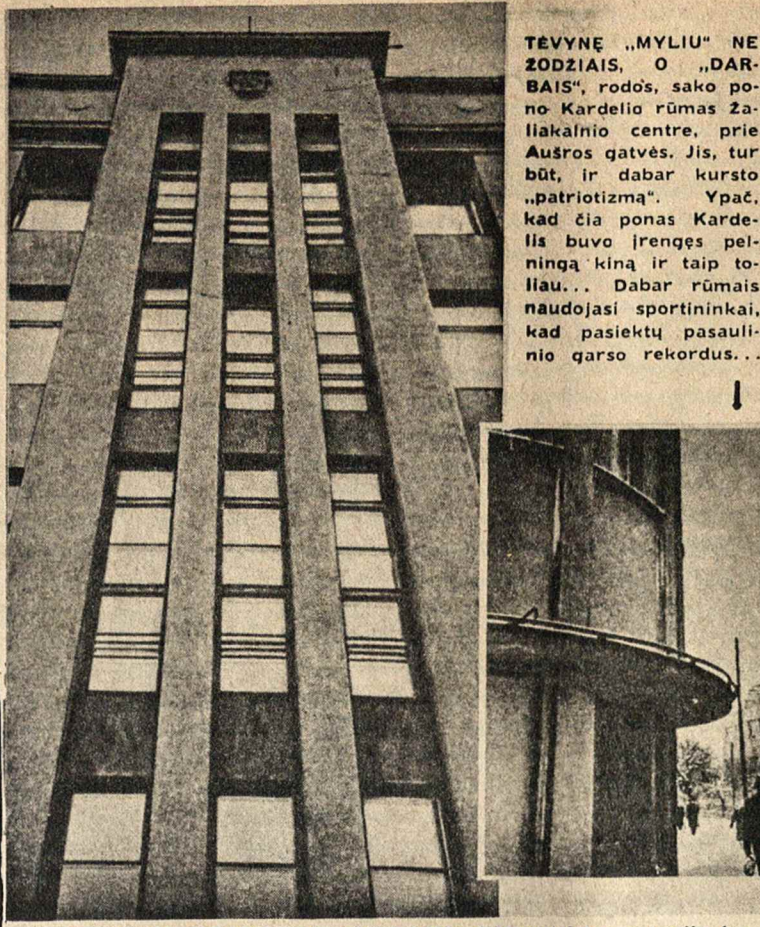
Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas

Redaktorių Vytautas BILDUŠAS.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metais.

...TA BAKUZE ISPARDUOTA. TĖVO ŽEMĖ LIKVIDUOTA, antstolis teber. Tokia daina buvo sudėta apie šiuos rūmus. Tai žemės ūkio bankas. Tūkstančių valstiečių ūkių buvo paleista iš varžytinių... Dabar čia mokosi tūkstančiai Politechnikos instituto studentų...

Sovietininkai teigia, kad dabartinės Lietuvos spauda nei šmeižia, nei prasimano. Tai, kai Montrealyje dabar vieši "Švyturio" redaktorius A. Bieliauskas, reikia paklausti štai ko: 1959 metų vasario mėnesio "Švyturio" numeryje 3, penkioliktame puslapyje buvo įdėtas šis vaizdelis, kuriame teigiama, kad Kardelis Kaune turėjo kino teatrą. Kaip ši prasimanymą pavadinti?

MIKĖNAS RUSAS, KUZMINSKIS BIZANTIKAS...

Pasaulinėje parodoje Mikėnas pristatytas rusų, o Kuzminskis-bizantiku.

Bostono The Christian Science Monitor gegužės 22 d. paskelbė atitaisymą prie savo balandžio 7 d. apžvalgos apie rusų dailės parodą Japonijoje. Toje apžvalgoje dailininko J. Kuzminskio raizėnys "A-noj pusę ežerelio trys liepelės žydėjo" buvo apibūdintas kaip bizantiškas rusų pasakų (skazki) būdingųjų bruožų perteikimas...

Atitaisyme dabar jau tiksliai išversti raizėnyje esamieji dainos žodžiai, apibūdinti dainos reikšmė, paaiškinta, kad "bizantišku" buvo pavadintas tik figūrų išdėstymas raizėnyje, ir atitaisymas baigiamas pareiškimu, kad "tarp pabaltiečių ir bizantiško meno nėra nei istorinio, nei etninio ryšio".

Laikraščio skyriaus redaktorė, atsakydama į Vliko vicepirmininko J. Audėno laišką, atkreipusi redakcijos dėmesį į minėtosios apžvalgos kom-

na. Jo manymu, tai buvusi viena iš įdomesnių ir nepaprastai informacija. Tiesa, ne mažesnę jo dėmesį patraukęs ir bumerango mėtymas. Specialiai atvažiavusių australiečių grupė demonstravo kaip mikliai išmestas bumerangas, nuskridęs net šimtą metrų, grįžęs atgal, numušė ant metėjo galvos padėtą obuolį.

S. Pranckūnas

AR ŽINOTE KĄ RAŠO KELEIVIS?

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti peikia, bet visi mėgsta skaityti?

KELEIVY žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti. Teisingomis žiniomis iš visur /jame daug žinių ir iš Kanados/, aiškiai ir atviru pasisakymu laikraštis per 65 metus pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

KELEIVY rasite patarimų teisiniais ir kitais klausimais, gražių apsakymų, eilėraščių ir tt. Jis turi ir moterų skyrį.

METINĖ PRENUMERATA KANADOJ IR KITUR TIK \$5.00

Laiškus ir prenumeratą adresuokite:

KELEIVIS

686 Broadway, So. Boston, Mass. 02127 USA.

MŪSU SPORTAS

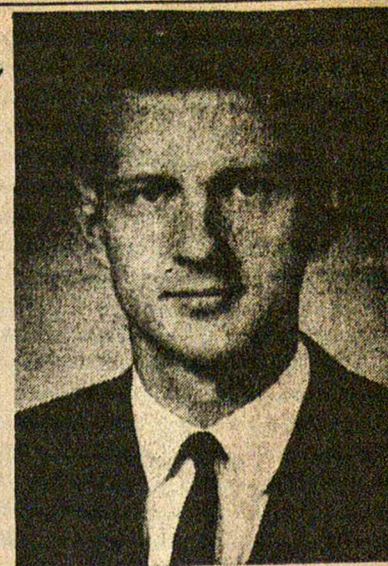
VEDA KAZYS BARONAS

DĖL IŠVYKOS Į LIETUVĄ

Š. Amerikos lietuvių sporto konferencijoje Clevelande visai netikėtai iškilo šio kontinento kelių lietuvių organizuojamos krepšinininkų išvykos į pavergtą Lietuvą klausimas. Kelionės išvykos iniciatoriai, greičiausiai pagauti ant meškerės rusiškos propagandos (dėkui Dievui, jų yra tik kelias!) mėgino įrodyti, kad gastrolės pavergtoje Lietuvoje atneš abipus naudą, kartu pareikšdami, jog ši kelionė yra žinoma amerikiečiams ir ji visiškai nepakenks dabartiniam Lietuvos statusui. Šis sumanymas atsirado šiapus Atlanto. Susirašinėjamas vedamas su Lietuvos krepšinio sąjunga. Kelionę finansuos sumanymo autorai (jų pavardės buvo suminėtos NL) nedarydami jokios viešos rinkliavos, nors pati kelionė kainuotų apie 10-13 tūkst. dol. Iniciatoriai, kurių keturi dalyvavo šioje konferencijoje, užsispyrę laikėsi savo nusistatymo, užmiršdami, kad jie patys priklauso ŠALFASS, kuri yra Amateur Athletic U-

nion of United States narys, tad be jos sutikimo, bet kokios išvykos yra negalimos. Taigi, čia jau prasilenkiama su tarptautinėmis taisyklėmis-nuostatais, juo labiau, kad pavergtos Lietuvos krepšinio federacija nepriklauso tarptautinei s-gai, o visą Lietuvos krepšinio gyvenimą tvarko Sov. Sąjungos krepšinio s-ga su kurios "palaiminimu" greičiausiai ir rengiama ši kelionė į Lietuvą ir... tikriausiai Sov. Sąjunga apmokės visas kelionės išlaidas, ką visiškai "netyčia", puse burnos, prasižiojo vienas iniciatorių. Nesidavė išvykos iniciatoriai įtikinami daugumos dalyvių, kad savo gastrolėm jie patarnaus ne Lietuvos gerovei, bet Sov. propagandai, kuri grynai politiniais sumetimais šią išvyką organizuoja, norėdama nuslopinti mūsų-šiapus rengiamą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo penkiasdešimt mečio minėjimą. Tokiu būdu, greičiausiai rugpjūčio mėn. "ekskursantai" (jų negalima pavadinti tikra mūsų krepšinio rinktine), atrodo pasiekė Vilnių. Kas dalyvaus toje krepšinininkų išvykoj-dar iniciatoriai nespėjo paskelbti. Greičiausiai jie negali surinkti pačių iškiliasių mūsų krepšinininkų, kuo pavyzdžiui gali būti Ed. Modestavičius, kuris kviečiamas vykti su rinktine į pavergtą Lietuvą, štai kaip viešai JAV lietuviškoj spaudoj pa-

E. Modestavičius reiškė:

— „Aš buvau kviestas išvykti į pavergtą Lietuvą. Bet man buvo labai peipiimtinai mano tėvų nes pavergėjų pinigai, o taip pat ir išvykos tikslas visiskai neatsveria to, kiek mes tuo žygiu pakenksime pačios Lietuvos reikalui.

Lietuviškas jaunimas pavergtoje Lietuvoje, yra daug daugiau patriotiškesnis negu mes jam galėtume padėti. Šiuo metu tiek daug daugiau atvyksta visokio išsilavinimo jaunuolių, su kuriais pakalbėjus, darosi aišku, kad jie trokšta Lietuvos laisvės. Todėl rengėjų mestas šūkis palaikyti pavergtos Lietuvos jaunimo patriotinę dvasią lieka neįtikinantis. Ką patvirtina ir pavieniai žmonės viešėje Lietuvoje.

Mes, tremties jaunimas, pakankamai irodome (pavergtoje Lietuvoje) seka mūsų žingsnius), savo lietuviškom organizacijom, mokyklomis, Lapkričio 13 manifestacija, Jaunimo metais ir Jaunimo kongresu,— kad mes esam stipriai lietuviškas kelyje. Man galvojimui, reikia laukti, kol nuluš komunistiniai ragai ir tada tremties ir pavergtieji broliai lietuviškai laisvai susitiktų atversim išsiilgusias širdis.

— Aš pats, labai norėčiau nuvykti į Lietuvą, išbėgti į žaidimų aikštę su lietuviškom spalvomis ir, iškilmingai pagiedojus Tautos Himną, įbandyti savo jėgas ir žaidynių mokslą įsigyti toli nuo tėvynės, rungtynėse, prieš savo žemę įvingias komandas. Bet dabar, kai vietoj trispalvės ir "Lietuva, tėvyne mūsų", tegalėsime suukti "Ura" pasveikindami 50 metų sukakties progą komunistinę revoliuciją ir komunistinį režimą, kuris pavergęs tebelaukia mano gimtąją žemę ir mane jauną palikęs klajoti pasaulį be savo namų. Dabar tai tikrai didelis Ne!

Reikia pažymėti, kad E. Modestavičius — populiariai vadinamas sportininku tarpe Modestu-žaisdamas amerikiečių komandoje Ispanijoje, gavo pasiūlymą įstoti į ispanų klubą ir žaisti už jį su labai geru atlyginimu. Deja, jis ispanų viliojimus griežtai atmetė, norėdamas testuoti studijas ir dalyvauti savo klubo Korpo. Neo-Lithuanos sportinėje veikloje.

E. Modestavičius yra vienas geriausių Š. Amerikos lietuvių krepšinininkų

Nukelta į 7 psl.

Argentinos LSK Kovas komanda, nugalėjusi Urugvajaus Vytį ir Brazilijos rinktinę, laimėdama IV PAL Kongreso taure. Pirmoj eilėj (iš kairės): G. Tosakas, N. Petrakis, G. Vercinskas ir A. Jankauskas. Stovi: A. Mordas, M. Jaglinskis, Kovo pirm. J. Petrakis, P. Tosakas, F. Vitkauskas ir Kovo liūtas A. Jankauskas.

TEL. 365 0470

W. THEROUX prop.
 7688, Rue Edouard Street
 LaSalle.

FERRONNERIE

De LaSalle
 HARDWARE

CANADIAN GALLON PAINTS

CILUX

Porch & Floor Enamel \$8.25

Trutone White 900 \$9.50

Trutone White 800 \$10.50

• Visi reikalingi dalykai dažymui ir esant problemoms patarimai.

• Longams stiklai ir įdėjimas.

HAMILTON

Geriausia taupyti ir skolintis tik
Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyve
21 Main St. E., Kamb. 203, Tel. 528-0511.

D ar b o v a l a n d o s :	
Pirm. 9-3 val. p.p.	Aukšti nuosimčiai už indėlius.
Antr. 9-1 ir 5-8 val. p.p.	Prieinamos skolinimosi sąlygos.
Trec. 9-3 val. p.p.	Nemokamas CUNA gyvybės ir paskolų draudimas.
Ketv. 9-3 val. p.p.	Pilnas čekių patarnavimas.
Penkt. 9-1 ir 5-8 val. p.p.	Užtikrintas indėlių saugumas.
Sest. 9-12 val. dienos.	Malonus lietuviškas patarnavimas

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave. Pranciškonų parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS CHORAS
birželio 17 d., vad. muz. A. Paulionio, užbaigimui dainos sezono turėjo šeimyninio pobūdžio subuvmą p. Siulių namuose. Po būvyje dalyvavo ir choro globėjas prel. dr. J. Tadauskas. Choristai dalyvavo su šeimomis. Iki sekkančio dainos sezono, šiam dainos vienietui Bendruomenės valdyba linki gražaus atostogų sezono ir tikisi atieityje visus vėl pamatyti salėje ir bažnyčioje.

VIENA IŠ NEDAUGELIO laimingųjų, pasiekusių laisvąją Kanadą, birželio 16 d. Toronto aerodrome nusileido ponis Bungardienė, atvykusi iš paverptos Lietuvos. Kadangi Kazys Bungardas yra nuolatinis "Aukuro" narys, atvykusią jo žmoną rengiasi priimti į hamiltoniškų tarpą visas "Aukuro" kolektyvas ir draugai bei pažįstami.

Pobūvis įvyko birželio 24 d. p. p. Žilvyčių namuose. Bendruomenės v-ba ponis Bungardienė linki gražiausios sėkmės naujame gyvenime.

NAUJAS ŠEIMOS ŽIDINYS
Liepos 1 d. Hamiltone bus sukurta dar viena lietuviška šeima, tai dr. Vaidoto Kvedaro su Birute Kybartaitė. Malonu, kad abu jaunuoliai aktyviai reiškiasi lietuviškam gyvenime, ko jiems b-nės v-ba linki ir ateityje, kaip ir laimingos ateities.

JONINIŲ PROGA
birželio 24 d. Hamiltono b-nės v-ba sveikina visus Hamiltono apylinkėse gyvenančius Jonus ir linki visiems geriausias sėkmes sulaukti kitų Joninių 1968 metais. Gi birželio 29 d., to paties linki ir visiems Petrams, švenčiantiems savo vardines. TRADICINĖJE JONINIŲ ŠVENTĖJE St. Catharinėje, birželio

LA
CROIX-ROUGE
TOUJOURS PRÊTE
À AIDER

World traveller Mike Ferbey of the Rhythm Pals holds a baby python (only 4 or 5 ft. long). Mike picked up this friendly little fellow at the zoo in Accra, Ghana, during the Canada Entertains Tour.

Sudburyje Angelė Kručiūtė, kun. A. Sabas ir Loreta Šviežikaitė po Pirmosios Komunijos.

SUDBURY, ONTARIO

PIRMAJĄ KOMUNIJĄ šiemet priėmė Angelė Kručiūtė ir Loreta Šviežikaitė. Christ the King bažnyčios salė, kurioje kas sekmadienį vyksta lietuviams pamaldos, buvo ta proga papuošta gyvomis gėlėmis. Jaunoms lietuvaitėms tenka

"GELEŽNIO VILKO" narys Antanas Juozapavičius sugavo 38 svarų Muscalungę žuvį. Jis su žuvimi buvo parodytas per CHNO TV.

linkėti geros gyvenimo sėkmės.

Skyrių veda skautininkas L. Eimantas
1496 Mardell Place, London, Ontario, Canada

NAUJAS SKAUTŲ VIENETAS

Tolimuosiuose vakaruose - Vankuveryje, B. Kolumbijoj įsteigtas naujas Kanados rajone skautų-skaucių vienetas-mišri Maironio vardo draugovė.

Šios draugovės įkūrėjas kun. -vyresnysis skautininkas Juozas Vaišnys, kuris nors ir netaip ilgą laiką pabuvęs Vankuvery paliko ryškias savo nenuilstamų pastangų žymes. Sėkmės šiam lietuviško jaunimo skautų vienietui. PRIEŠSTOVYKLINIS POSĖDIS

Birželio 11 d. Toronte, skautų būkle, įvyko gausus ir svarbus priešstovyklinis skautų-skaucių vadovų posėdis. Labai tartinai apsvartyti visi aktualieji "Romuvos" stovyklos reikalai.

Kaip žinoma, šią vasarą Romuvoje stovyklauti

pradedama liepos 15 d. Darbas vyks dviem pamainom. Jau sudaryta pirmosios ir antrosios savaitės stovyklų vadovybės. Uoliai vedama skautų-skaucių registracija. Vien tik iš Toronto bus per du šimtus stovyklautojų.

Jų eiles gausiai papildys mūsų vienietai iš Hamiltono, Niagaros pusialio, Delhi ir iš kitur. Kadangi šiemet "Romuvos" stovyklavietei sukanke penki metai, tai antros savaitės stovykla vadinsis džiamboarete ir jon jau pakviesti iš kitų JAV-bių rajonų skaucių-tų vienietai.

Džiamboaretės proga bus išleistas siuvinėtas ženklelis, kurį galės prie uniformos dėvėti visi stovyklautojai.

Paruošiamieji darbai "Romuvos" stovyklavietėje vyksta sklandžiai. Ne tik skautai, bet ir jų tėvai savanoriškai savaitgaliais ten vyksta padirbėti. Taip kad netrukus čia vėl išaugs lietuviškas palapinių miestas, virsts jaunatviškas darbas, skambės daina. **L. E-tas.**

Pirmojo žmogaus-Adomo kova su anuolaikiniais žvėrimis. O apačioje dabar negrai, nudobę dramblių, jį išdarinėja, dalinasi...

ELEPHANT SLAUGHTER IN "AFRICA"

Šešiolicos metų amerikietė Marie Mulder treniruojasi bėgime tikėdamasi 1968 m. olimpijadoje laimėti aukso medalį 800 metrų bėgime ir 1972 m. olimpijadoje 1500 m. nuotoly.

ST.CATHARINES, ONTARIO

SAVO TARPE TURIME RAŠYTOJĄ

Tai Antanas Šukys. Pasirodo, jis prieš porą metų yra išleides savo veikalą - "Du mediniai ir trys geležiniai kryžiai". Knyga 376 puslapių NIDOS spausdinta. Jis kuklus lietuvis-tyli. Būta ir recenzijų apie šią knygą ir gana gerų. Įvado žodyje pulk. J. Lanskonskis irgi labai gražiai atsiliepią apie šią knygą. O gauti šią knygą reiktų kiekvienam lietuviui. Ir štai kodėl.

Kad ir nebūdamas literatas, nei recenzentas, nei net literatūros žinovas, bet galiu drąsiai pasakyti, kad A. Šukys savo karinėje istorijoje yra retas pasakotojas. Pats dviem vyčio kryžiais apdovanotas, dalyvavęs kovose prieš visus priešus - bolševikus, lenkus, bermontininkus, apie save knygoje nutyli tiek, kiek iš viso tai galima padaryti rašant atsiminimus. Tačiau pasakojimas yra šaltas, suglaustas, realus. Jokių sentimentų. Kaip kario gyvenimas mūšio lauke.

Tai žiaurių kovų istorija. Iš jos aiškiai pasimato, kaip iš tikrųjų lietuvis atrodė mūšio lauke. Akis į akį. Durtuvus prieš durtuvą.

Šios rūšies istoriją negali niekas kitas parašyti, kaip karys tą viską matęs ir išgyvenęs. Ši knyga tai ne rašytojo-beletristo

kabineto kūrinys, bet liūdina ir žiauri lietuvių kario butis prieš nelygų priešą, laukiant nežinomo ryto. Už tat ta knyga ir skirtinga nuo daugelio skaitytų viena ar kita svetima kalba. Ji vertinga ir be literatūrinų deimantų, ir be sparnuotos kalbos. A. Šukys rašo kaip gerai žinąs lietuvių kalbą žmogus. Trumpai, aiškiai ir tiksliai. Taip kalba tikras lietuvis savo brolių lietuvių tarpe. Iš karto jauti ir žinai, ką A. Šukys norėjo pasakyti. Jauti to laiko nuotaką, vietą, vargą.

Klausęs daugybę kalbų ir prakalbų apie Lietuvą ir jos kovas nustebs skaitydami šią knygą, kaip maža jis buvo tose kalbose girdėjęs, pažinęs ir supratęs. Užvertęs paskutinį šios knygos puslapį, dar ilgai galvos, nės bus apie ką. Lietuva pasiliks jo akyse kitokia, negu jis buvo geriausiai atvejus išivaizdavęs. Ji paliks jo akyse, kaip tikrų didvyrių šalis.

Taigi A. Šukys bus tuo savo ir pasiekęs.

A. Šukys dabar gyvena St. Catharinėje. Amžius jo, galima suprasti, jau gana gražus. Jo darbą reiktų įvertinti išsigijant jo knygas. Tuo duodant jam naujo įkvėpimo dar ką nors parašyti. **Berželis.**

LONDON, Ont.

BAISIŲJŲ BIRŽELIO Tragiškąsias 1941 m. birželio trėmimų dienas Londone šiemet paminėta jungtinėmis jėgomis-Baltijos tautų federacijos Londono skyrius prisidėti pakviėti ukrainiečių vengrų ir kroatų ateivius. Birželio 11 d. per St. Thomas radio stotį buvo radio pusvalandis, per kurį be reikšmingų anglų kalba paaiškinimų apie baisiuosius baltiečių trėmimus bei iki šiol be persto jimo Pabaltijje vedamą genocidą, duota rimtos bei gedulingos baltiečių muzikos.

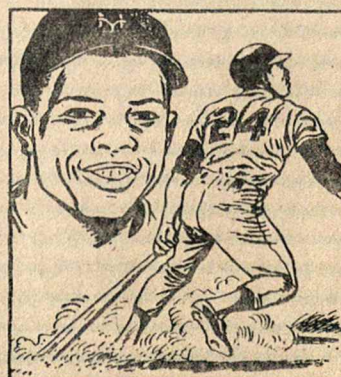
Birželio 14 d. Londone, Viktorijos parke, prie paminklo, trėmimų aukoms pagerbti buvo padėtas gyvųjų gėlių vainikai ir padarytas baltiečių viešas pareiškimas. Vainiko padėjimo apeigas Londono CF PL Televizijos stotis nufilmavo ir sekančią dieną dukart perdavė per 10-tą kanalą, kartu pažymint ir baltiečių pareiškimo turinį.

Tą pačią dieną 7 val. 30 min. YMCA salėje, Londone, vyko baisiųjų trėmimų minėjimas. Kadangi be baltiečių dalyvavo ukrainiečiai, vengrai ir kroatų, tai minėjimas pra

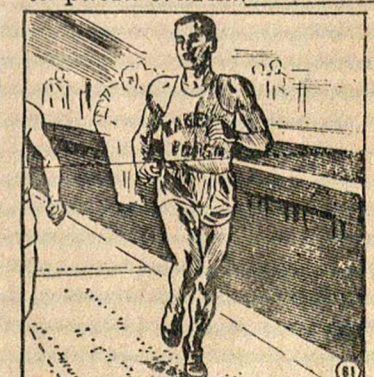
TRĖMIMŲ MINĖJIMAS vestas anglų kalba. Invo kacija skaitė kun. B. Pacievičius. Pagrindinis kalbėtojas buvo dr. Roslisky, ukrainiečių kilmės londoniškis, pernai buvęs Sov. Rusijoje. Jo kalba labai turininga, dokumentuota ir labai tiksliai aptarianti baltiečių tragediją.

Po jo kalbos buvo pasiūlytas paruoštas memorandumas, nuodugnai ir dokumentuotai aptariąs Sovietų Rusijos pavergtų tautų padėtį. Memorandumas buvo visų minėjimo dalyvių vienbalsiai priimtas (balsuota!) ir nutarta jį nusiųsti Kanados ministrui pirmininkui, užsienio reikalų ministrui ir opozicinės partijos vadui.

Pabaigai buvo parodytas dokumentinis filmas "Manoji Latvija". Kiekvienas minėjimo dalyvis aiškiai matė ir suprato Sov. Rusijos klastas pavergtų ir engiant Pabaltijį. Nors tai parodyta Latvijos tragedija, bet visi juto ir pergyveno, lyg tai būtų rodoma savo širdies pavergimo eiga: komunistai iš smulkmenų įvykdė trijų Baltijos valstybių okupaciją bei trėmimus lygiai ta pačia tvarka. **Damulis.**

San Francisco basebolo žaidėjas Willie Mays pasiekė rekordą įmušdamas 512-tą įvartį. Kitų komandų žaidėjai pasiekė skaičiumi didesni rezultatai, bet jų žaidimo vikurkis - 21 metai, o Mays savo rekordą pasiekė po penkiolikos metų!

Kansas universiteto pirmųjų metų studentas Jim Ryn yra Amerikos čempionas 1.600 m. irtytojo vietą Kubos kūno kultūros institute ir treniruoti valstybinę komandą. **E.**

SPORTAS
/atkelta iš 6-to psl./

tikras sportininko tipas, mokantis priimti sportiškai kiekvieną laimėjimą ar pralaimėjimą. Paskutinėse gastrolėse Š. Amerikos lietuvių rinktinėje Australijoje E. Modestavičius 25-kiose rungtynėse pelnė 279 tšk. -taigi rungtynių vidurkis 11,2 tšk. išnaudojo 77% baudų ir "nuėmė" kamuolį nuo lentos 153 kartus. Tad valio jaunas laisvės kovotojas ir sportininkas Edvardas Modestavičius. **K. Baronas.**

1967 M. Š. AMERIKOS PABALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ lengvosios atletikos ir plaukymo pirmenybės įvyks liepos 29-30 d. Chicago, Ill. Pirmenybių vykdymojai-latviai.

Lengvosios atletikos pirmenybės bus vykdomos vyrų, moterų ir jaunių A (16-18 m.) klasėse. Plaukymo pirmenybės bus vykdomos šiose klasėse: moterų; jaunių A (15-17 m.); jaunių ir mergaičių B (13-14 m.); jaunių ir mergaičių C (11-12 m.) ir jaunių bei mergaičių D (žemiau 11 m.).

Individualinės lauko teniso pirmenybės bus vykdomos vyrų, moterų ir prieauglio klasėse.

ŠALFASS - gos Centro Valdybos parėdimu, 1967 m. Š. Amerikos lengvosios atletikos pirmenybės vyrų ir moterų klasėse ir visų klasių plaukymo pirmenybės bus Pabaltiečių pirmenybių rūmuose, atskirų varžybų nevykdant, liepos 29-30 d. Chicagoje.

Š. A. lietuvių lauko pirmenybės bus ruošiamos atskiru laiku. Taipogi lietuvių jaunių A kl. lengvosios atletikos pirmenybės nebus išvedamos iš pabaltiečių pirmenybių ir bus vykdomos kartu su kitų prieauglio klasių pirmenybėmis Toronte.

Pirmenybėse gali dalyvauti kiekvienas lietuvis sportininkas, ŠALFASS-gos narys. Smulkesnės informacijos išsiuntinėjamos klubams. Suintereuoti pavieniai sportininkai yra prašomi kreiptis į savo klubus arba tiesioginiai į P. S. F.-jos lietuvių sekcijos komitetą, šiuo adresu:

A. Bielskus, 15321 Lake Shore Blvd., Cleveland, Ohio 44110.

1967 m. Š. A. pabaltiečių ir lietuvių prieauglio klasių lengvosios atletikos pirmenybės įvyks rugsėjo mėn. pradžioje, Toronte, Ont.

Varžybos bus vykdomos šiose klasėse: jaunių ir mergaičių B (14-15 m.); jaunių ir mergaičių C (12-13 m.) ir jaunių bei mergaičių D (žemiau 12 m.). Šalia to bus lietuvių jaunių A klasės pirmenybės (16-18 m.).

P. S. F.-jos S-ja. S. BUTAUTAS VAŽIUOJA I KUBĄ...

Taip sakoma "Vilniuje leidžiamo lenkiško dienraščio žinutės antraštėje. Žinutėje pranešama, kad Stasys Butautas, pasižymėjęs krepšininkas, vėliau treneris, gavęs iš Kubos kvietimą užimti dėstytojo vietą Kubos kūno kultūros institute ir treniruoti valstybinę komandą. **E.**

MONTREAL

LIETUVIAI ARTISTAI IŠ PASAULINĖS PARODOS autobusu išvyko į Kanados sostinę Otavą, po to į Toronto, Niagara Falls. Tačiau į Lietuvą jie grįžta per Montrealį.

VERDUNAS PASIRYŽĘS PRISIJUNGTI PRIE MONTREALIO

Kaskart vis kylant aukštesniems už nuosavybės bei kitoms miesto savivaldybės mokesčiams, Verduno miesto namų savininkai kartu su nuomininkais sudarė specialią komisiją, kuri nagrinėsama tokių mokesčių kilimo aplinkybes priejo išvados ir užvedė akciją prisijungti prie Montrealio miesto savivaldybės, nes ten mokesčiai nėra aukštesni o kai kurie, kaip vandens yra daug žemesni ir visi kiti patogumai gyventojams per ten teikiami geresni ir t. t.

Paskutiniuoju laiku Verduno visi gyventojai yra gavę smulkias detales atskiroje atspausdintoje formoje, kurios atkarpoje reikia įrašyti nuomonę prisijungimo reikalui ir grąžinti formoje nurodytu adresu. Jau dabar rezultatas yra parodęs, kad didelė dauguma gyventojų pradėtai akcijai pritaria, bet ir yra neminkas stabdis, nes Verduno burmistras (major) ne tik nepritaria, bet priešingą veda akciją ir todėl ši komisija dar daugiau suaktyvino savo veiklą ir tikisi neabejingos pergalės. Praeityje savaitėje per vietos radijo kalbėjo ir detališkai akcijos reikalą išdėstė Jonas (John) Skardžius, kuris savo sumanumu ir jauna energija minėtoje komisijoje užima pirmaujančią direktoriaus vietą, kvietė gyventojus prie tos akcijos intensyviau prisidėti.

Jonas Skardžius yra gimęs ir augęs Verdune, kuris nors jau sukūręs savo šeimą, bet gyvena kartu su savo tėvais turinčiais nuosavybę Beatty gatvėje. Verduniečiai lietuviai, kurie nepilnai suprasdami šios akcijos tikslą ar gautos formos detales, pataria ma užėiti pas J. Skardžių ir kuris lietuvių kalboje viską maloniai išaiškina.

Dr. J. SEMOGAS

5441 BANNANTYNE, Verdun

Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p.m.
antradienį ir penktadienį 2-4 p.m.

trečiadienį 7-9 p.m.
šeštadienį 11-1 p.m.
767-3175; namų 366-9582.

DANIŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

DR. A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy Street, 1 aukštas
11-12 kambarys.
Tel.: 932-6662; namų 737-9681

DR. V. GIRIUNIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255-3535.

PRASIDĖJĘS MASINIS ATVYKIMAS I EXPO

Kaip anksčiau buvo spėliota, kad Pasaulinės Parodos proga į Montrealį atvyks ir lietuvių nemažas skaičius iš tolimesniųjų Kanados ir JAV-bių vietovių, taip šie spėjimai jau tampa realybe, ir vis kaskart, o ypač savaitgaliais daugiau atsilanko. Su šios savaitės savaitgalio, kuriuo sutampa Kanados gimtadienio šventė - liepos 1-ji, neabejingai dar daugiau atsilankys. Praeityje savaitėje nors irgi jau daug buvo lietuvių atsilankę parodon, bet NL tik maža dalis teko užrašyti, kaip antai: Iš JAV-bių: Ignas ir Aleksandra Pakuliai, Babrauskas, Kaunas, Armonienė, V. Rastenis, Zapareckas, Zatorius su šeima, Dr. Liūtas Grinius su šeima, kun. Sturgis ir Daugirdas su šeima iš "Draugo" redakcijos, J. Pranskis iš "Naujienų" redakcijos, Norkeliūnaitė, Tysliavienė ir Valaitis iš "Vienybės" redakcijos, Almus Šalčius su šeima ir kiti. Iš Toronto: Dr. A. Pacevičius su šeima, Tešcekai, Juodikiai, dail. Račkus, Dr. J. Kaškelis, A. Morkis, iš Manitobos - Povilas Liaukėvičius, iš Albertos - Dabulskis ir Žemaitis, iš Hamiltono - E. Sudikas ir J. ir Z. Rikakai su šeima.

• Henrikas ir Jonas Adomoniiai yra išvykę į Cape Cod, Mass.

Olga Kaya - Korzeniauskaitė, dainuoja Raitos Bandzevičiūtės - Korzeniauskienės, buv. Kauno teatro baletinės. Olga dabar vaidina su Elvii Presliu filmoje "Clambake", kuri stato Universal studijos.

1961 m. Olga Korzeniauskaitė buvo išrinkta Palm Springs gražuole; ji taip pat žinoma madų modeliuotoja ir prekybinių reklamų pozuotoja.

• Vis daugiau balsų, kad nepaprastas žmonių skaičiaus augimas veda prie bado. Ryšium su šiuo reiškinio vis aštriau iškyla gimdymų kontrolės būtinumas.

DĖMESIO MONTREALIO IR APYLINKĖS LIETUVIAMS

Turime šviežių ir skanių sūrių, taip pat šviežių ir rūkytų lietuvišką pagamintų dešrų.

Prašome pasinaudoti mūsų produktais ir pasitarnavimu - pristatant į namus.
Skambinkite Bruno Jazokas, tel. - 766-9041.

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER

B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064

Notaras

J. BERNOTAS

B. A., B. C. L.
Sun Life Building
Suite 2001
Tel.: UN 6-4364.

expo67

PASUS IR BONŲ KNYGUTES

Montrealyje nusipirkite su žymia nuolaida darbo dienomis MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJOS "LITE", o sekmadieniais po 10 val. pamaldų Aušros Vartų parapijos SPAUDOS KIOSKE.
"Lito", Aušros Vartų parapijos ir kioskos adresas:
1465 De Seve St., Cote St. Paul, Montreal 20, Que.

SUSIPAŽINIMO PASILINKSMINIMAS

su Toronto jaunimu

įvyks liepos 1 dieną, šeštadienį, 8 valandą vakaro Aušros Vartų Parapijos salėje. Šokiais grieš jaunųjų orkestras, vadovaujamas Staškevičiaus ir Juodžio. Laukiame gausaus jaunimo dalyvavimo.
Įėjimas tikrai 50 centų. Litanistinis Seminaras ir Kursai.

JAV IR KANADOS LIETUVIŲ III-ČIOJITAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ įvyks 1968 m. liepos mėn. 7 d. Čikagoje. Visi JAV ir Kanadoje veikiantieji tautinių šokių rateliai jau dabar kviečiami užsiregistruoti šventėje dalyvauti.

Registraciją veda JAV LB Chicagos apygardos valdybos sekretorė Birutė Vindašienė, 6443 So. Washenaw Ave., Chicago, Illinois, 60629.

ŠOKIŲ REPERTUARAS

Irena Šilingienė, Leonkadija Braždienė, Bronė Jameikienė ir Bruno G. Shotas Lietuvių Tautinių Šokių Instituto nariai nustatė programą-repertuarą III-jai tautinių šokių šventei. Repertuaras spausdinamas ir bus siuntinėjamas užsiregistruojusiems šventėje dalyvauti rateliams.

MUZ. JONAS ZDANIUS ruošia III-jai tautinių šokių šventei muziką. Kadangi šventė įvyks jubiliejiniais Lietuvos nepriklausomybės atgavimo metais, tai šventės metu pirmą kartą bus grojama specialiai sukurta muzika. J. Zdanius paruošė muziką ir dirigavo orkestrui II-jo tautinių šokių šventėje.

KANADOS UKRAINIEČIŲ DRAUGIJA

daug jau yra atsiekusi savo darbuose. Jos ševčenko vyrų choras ir mandolinų orkestras vadovaujant Eugene Dolne pasaulinėje parodoje pasirodys liepos 14-16. Grupė turi puikius šokėjus ir Hahilka moterų chorą. Šios grupės ne tik palaiko ukrainiečių kultūrą, bet ir jungiasi į kanadišką gyvenimą. Šiuo metu draugija surinko daugiau kaip \$ 1.000 St. Lawrence Centrai meno namams. Ji turi laisvas mokyklas vaikams, kur muzika, šokiai, orkestrai, gimnastika ir kalbos yra mokomos. Gali pamatyti jų namus Canadian National parodoje. CS.

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS

SIUVU IR PARDUODU Taisau ir Remodeluoju Vasaros laike saugojimas / Storage /
6396 Bannantyne, Verdun.
PO 7-6183.

AR ŽINOMA, KAD "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUSTUVĖ

spausdina bilietus, pakvietimus, vizitines ir padėkos korteles, įvairius blankus, receptams lapelius, vedybinius pakvietimus, mirties atveju užuotais laiškus, visokių "statementus", vokus su adresais, laiškešius. Darbą atlieka pigiau, negu kitos spaustuvės. Kviečiame įsitikinti. Spausdinius galime priimti paštu ir pašto pasiųsti. Adresas: 7722 George Street, LaSalle, Montreal, P. Q. Canada.

GANDAS APIE RUSIJOS ISMISLĄ...

Rusijos valdžia savinasi geriausios valdžios vardą. Taigi, ji leidžianti, kas tik-tai, nori iš Rusijos išvažiuoti. Mes gi gerai žinome, iš Rusijos išvažiuoti yra nepaprastai sunku, ir tikrai retam tepasis eka gauti leidimas.

Dabar kai Kanadoje vyksta Pasaulinė paroda, daugelis nori į Montrealį atvykti ir iš Pabaltijo kraštų. Esą išvykimo prašymai patenkinaimi, bet... Kanados konsulas įspėjamas, kad šis asmuo nėra visai patikimas, esą su juo jūs galėsite turėti nemalonumų... Tai tokiam konsulato neduodas vizos... Ir valdžia patenkinta, kad leido išvažiuoti, ir turistai nepatenkinti... Kanados valdžia, kuri neįsileidžia. Vie nu šiuo du žuikiai... Gal ir čia išmisla, bet iš Lietuvos atvykusieji turistai taip pasakoja.

KOMPOZIT. V. BAUMILAS

parašė naują operą A. Bieliausko apysakos "Rokis žydi raudonai" pagrindu. Jis bus parodyta Kauno muzikiniame teatre. Kompozitorius, pavesdamas tą operą komсомolui, tuo atidavęs šių metų duoklę bolševikinės revoliucijos jubiliejui. E. MYKOLAS KARKA visą Lietuvos nepriklausomybės laiką buvęs Panevėžio gimnazijos muzikos mokytojas ir Panevėžio teatro teatrinės veiklos vadovas, dabar apie 72 m. amžiaus, teberengia operų režiją vaidinimus. Šiuo metu baigia rusišką operetę, B. Aleksandrovo "Vestuvės Malinokoj" E.

GRIEŽTAS ŠALIŲ NUSISTATYMAS

Arabijos atstovas Jungtinėse Tautose pareiškė, kad minimalus arabų reikalavimas: Izraelį paskelbti agresorium ir priversti grįžti į prieškarines ribas.

Izraelio užsienio reikalų ministras Eban pareiškė, kad Izraelis negrįš į prieškarines ribas ir nepripažins jokio nutarimo, kurie būtų padaryti be Izraelio dalyvavimo. Jei arabai nori kad ir mažiausiu dabartinių ribų pakeitimo, tai turi tartis su Izraeliu tiesiog.

RUMUNIJOS NUSISTATYMAS

Rumunijos lyderis Ceusesco pareiškė, kad komunistinės valstybės turi būti solidarios, bet reikia panaikinti Varšuvos pakto ir sovietams susitarti su Vakarais, geriant kiekvienos valstybės suverenumą.

Kaip žinoma, Rumunija ir Artimųjų Rytų klausimu yra skirtingos nuomonės: ji nenutrauke diplomatinio santykių su Izraeliu ir nepaskelbė Izraelio prekės boikoto. Ir vesdama savo politiką eina toliau.

VILNIAUS DAILĖS MUZIEJAUS

patalpose atidaryta dailininko Algirdo Petrulio kūrinių paroda. Rodoma daugiau kaip šimtas darbų, apie kuriuos rašo, kad tai lyriška nuotaka nuspalvinti dailininko susitikimai su jausmais Lietuvos gamtos kampeliais. Dailininkas A. Petrulis yra baigęs Kauno meno mokyklą 1939 m. Dabar jam 52 m. amžiaus. (Elta) • Aizro diktatorius Bumediien lankėsi Maskvoje ir tarėsi su sovietine valdžia.

TORONTO

GOLFININKAI NEPAMIRŠKITE

Kanados sporto apygardos ruošiamų golfo turnyrų: 1) Tradicinis Wasagos - vidurvasario golfo turnyras, A. Banelio taurėi laimėti įvyks liepos mėn. 1 d. 12 val. (šeštadienį) Wasaga Golf and Country Club. Šis turnyras yra visiems atviras (open). 1966 m. laimėtojas - W. Ubelka.

2) Oficialus Kanados sporto apygardos golfo turnyras įvyks rugpjūčio mėn. 20 dieną, 10.30 val. ryto Hornby Golf Course. Šis turnyras skaitomas uždaru ir laimėjimai bus užskaitomi tik sąjungos nariams. Puiki S. Kondroto pereinamoji taurė tą dieną bus pakibusi ore ir lauks naujo savininko bei prižiūrėtojo. Praėjusių metų laimėtoja buvo V. Astrauskas. KSA Vadovas

RODNEY, Ont.

Rodney, Ont. Lietuviai dalyvauja vietos Kanados šimtmečio minėjime.

Vietos apylinkės šimtmečio minėjimas įvyks liepos mėn. 1-2 d. d. Minėjimas bus New Glasgow parke šeštadienį liepos 1 d. 2 val. p.p., o sekmadienį 7 val. vakaro. Šis parkas yra į pietus nuo Rodney, prie Erie ežero. Į šimtmečio minėjimą atvyksta du parlamentarai: vienas iš federalinio, antras iš provincijos.

Minėjimo programoje dalyvauja ir vietos lietuvių šeštadienines Dr. V. Kudirkos mokyklos mokiniai bei pagarsėjęs ansamblis "Baltija". Šios apylinkės lietuvių pasirodys pirmą kartą. Reikia, tikėtis, kad vietos lietuvių gausiai dalyvaus šimtmečio minėjime.

Po programos įvyksta vaisės lietuvių namuose. Moterys prašomos atsinešti užkandžių. Apylinkės Valdyba.

KREDITOKOOPERATYVO "PARAMA"

balansas siekia 3.000.000 ir joje reguliarius augimas tikrai davė pasigėrėtinų rezultatų. Šiuo metu kaip tik baigiasi antras metų ketvirtis ir palūkanos už indėlius-depozitus bus prirašytos birželio mėn. 30 d. Be to, primename, kad padaryti įnašai į depozitus iki šių metų liepos mėn. 10 d. imtinai bus užskaitomi už pilną ketvirtį. Už depozitus mokame 4,75% ir už šerų sąskaitoje laikomus pinigų 5,5% ir dar kiekvieną savaitę turime nemokamą gyvybės draudimą santaupų dydyje, net ne daugiau \$ 2.000.00. Už ipotekines paskolas-mortgicijus imame 6,5% ir asmenines paskolas iš 7%. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$ 5.000. - Tai yra palankiausios sąlygos taupytams ir skolintojams.

Nepraleiskime progos savo santaupas padėti Paramoje pagal palankiausias sąlygas.

Primename, kad vasaros metu - liepos ir rugpjūčio mėnesius šeštadieniais Paramos raštinė bus uždaryta. Taip pat liepos mėn. 3 d. - pirmadienį raštinė bus uždaryta ir antradienį liepos mėn. 4 d. raštinė dirbs nuo 10 val. iki 3 val. p.p. ir vakare nuo 4 val. iki 8 val. po pietų. Vedėjas.

ŽINIOS TRUMPAI

• Islandijoje parlamento rinkimus laimėjo vėl ta koalicija, kuri kraštą valdė jau 7-rius metus.
• Liuksemburge įvyko NATO užs. reik. ministrų konferencija, kuri tarėsi saugumo klausimais.
• 15-ka laivu istrigo Sueco kanale, nes, kaip aiškina Kai-ras, ten yra paskandinti 5 laivai.

NEWS IN REAL ESTATE

IMMEUBLES -- DERAGON & RIENDEAU REALTIES

7623 Edouard Street, LaSalle.

Tel. 365-4872

L. Deragon

Mūsų ilgametė praktika padės sutaupyti daug pinigų ir sažiningas patarnavimas padės išspręsti Jūsų pirkimo problemas perkant namus. Pirmieji ir antrieji morgičiai yprapūpinami tiesiog pas mus. Prašom skambinti: Tel: 365-4872. (Mes paimsime iš namų).

J.P. Riendeau

Specialistas dokumentų sudarymui iš Lietuvos giminiams atsilankyti

MICHEL KARGER.

Jau laikas pradėti registravimąsi norintiems 1968 m. skirti į Vilnių - Lietuvą.

ADRIA TRAVEL SERVICE

3968 St. Lawrence Blvd.,

Montreal, tel. 844-5292.

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS

ŠEŠTADIENIS PER CFMB STOTI

BANGA 1410, 10:00 VALANDA VAKARO.

Programos vedėjas L. Stankevičius

Tel. 669-8834.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMAS.

6695-35-1a Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que. Tel. RAYmond 7-3120.

Keating FORD

Sales Limited

4415 Bannantyne Ave., Verdun.

FALCON-FAIRLANE
GALAXIE-THUNDERBIRD
MUSTANG-TRUCKS

USED CARS

1 year guarantee.

Kreipkitės į

LEO GURECKAS

Sales Managers Assistant
Keating Ford lietuvis atstovas
769-8831.

Tel. namų DO6-2548

Istaigos 769-8529.

APSIDRAUSKI!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

GAISRAS-AUTOMOBILIAI-ATSAKOMYBĖ-GYVYBĖ

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

3907 ROSEMONT BLVD.

Tel. OFF.: 722-3545

RES. 256-5355

S-tos "Lite" nr. 752D